

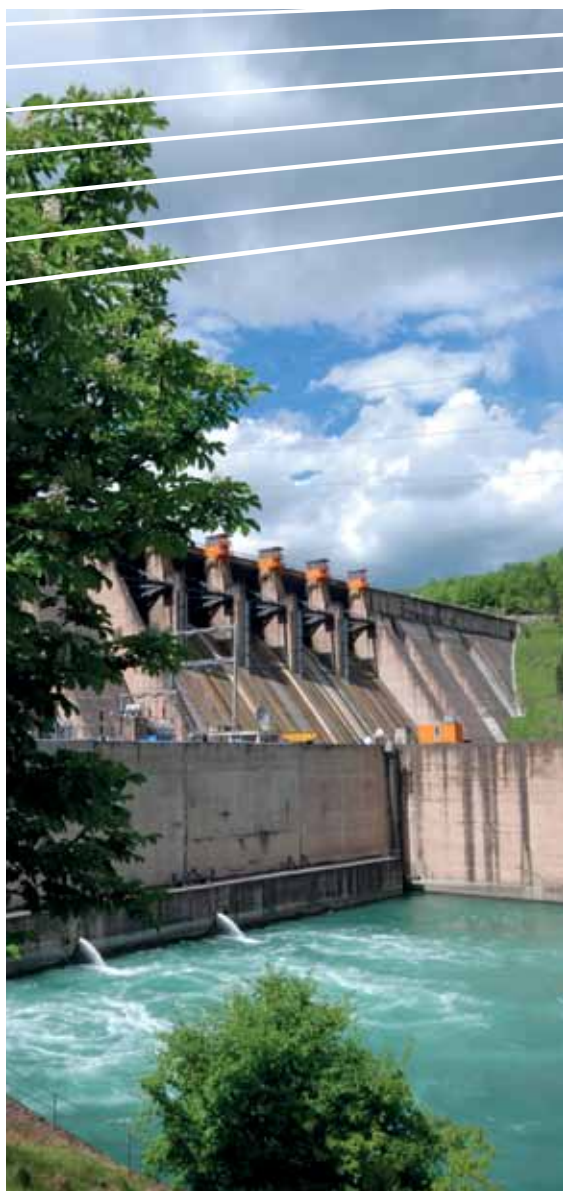
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДЕ СРБИЈЕ

2012

Мисија

Мисија „Електропривреде Србије“ је сигурно снабдевање свих купаца електричном енергијом, под тржишно најповољнијим условима, уз стално подизање квалитета услуга, унапређење бриге о животној средини и увећање добробити заједнице.

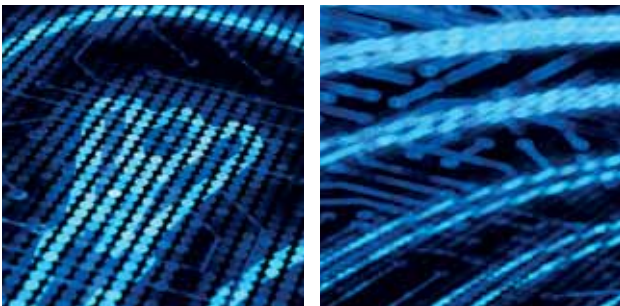
Визија

Визија „Електропривреде Србије“ је да буде друштвено одговорна, тржишно оријентисана и профитабилна компанија, конкурентна на европском тржишту и са значајним утицајем у региону, препозната као поуздан партнер домаћим и међународним компанијама.

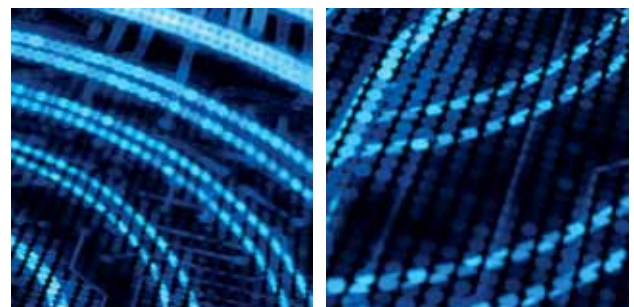

Садржај

- 06 Уводник
- 10 Подаци о компанији
- 11 Организациона шема
- 12 ЕПС у бројкама
- 13 Производни капацитети
- 14 Најважнији догађаји
- 16 Рад у екстремним условима
- 22 Економско-финансијско пословање
- 26 Трговина електричном енергијом
- 30 Површински копови

34	■	Електране
42	■	Дистрибуције
48	■	Стратегија и инвестиције
52	■	Информационо-комуникационе технологије
54	■	Правни послови
58	■	Управљање људским ресурсима
62	■	Интерна ревизија и контрола пословног система
64	■	Интегрисани системи менаџмента
66	■	Односи с јавношћу
68		Табеле

Александар Обрадовић

в. д. генералног директора

Веома компликована финансијска ситуација и компанија на виталној прекретници развоја – била су основна обележја пословања „Електропривреде Србије“ када сам у септембру 2012. године ступио на чело ЕПС-а. Тешка финансијска ситуација у ЕПС-у, која је у једном тренутку могла да угрози и обављање наших основних делатности, била је последица многобројних нагомиланих, годинама нерешаваних проблема. Упоредо с тим, припреме ЕПС-а за либерализовано тржиште биле су императив како власника ЕПС-а, Владе Републике Србије и њених напора у придруживању Србије Европској унији, тако и одредби Закона о енергетици и Уговора о Енергетској заједници Југоисточне Европе. Ипак, предузети су важни кораци и иницијативе и започете промене како би ЕПС у будућности постао успешна, профитабилна и конкурентна компанија.

Дугови према повериоцима били су огромни, али и наша потраживања за ненаплаћену електричну енергију достигала су 100 милијарди динара. Цена електричне енергије остала је у оквирима социјалне категорије, али са ресорним министарством радили смо на стварању услова да у наредној години цена добије што реалнију тржишну вредност.

Претња банкротом у 2012. години је отклоњена. Поједине обавезе одложене су за 2013. годину и репрограмано је 8,2 милијарде динара краткорочних кредита. На крају 2012. године пословни приходи ЕПС-а износили су око 190, а пословни расходи око 196 милијарди динара.

Влада Републике Србије прихватила је у новембру 2012. године Полазне основе за реорганизацију ЈП „Електропривреда Србије“. Полазним основама су предвиђени: промена правне форме ЈП ЕПС у акционарско друштво, што подразумева корпоративизацију, оснивање једног зависног привредног друштва као Оператора дистрибутивног система и једног зависног привредног друштва за снабдевање. Циљ је постизање максималне ефикасности пословања, тако да се на нивоу контролног друштва ЕПС а.д. обезбеди јединствен систем управљања и вођења послова у финансијама и економији, правним пословима, информационо-техничкој подршци за сва привредна друштва како би се оптимизовали трошкови и приходи у оквиру ЕПС-а. Једини циљ спровођења овог документа је ефикаснији и профитабилнији ЕПС. И сви који оспоравају овај концепт, боре се против ефикасности и рационалности у компанији. Процес почиње променама изнутра, јер не може нико други да нам створи нову, здраву компанију.

Одмах смо започели израду правних аката који ће омогућити реорганизацију компаније и прелазак ЕПС-а у акционарско друштво. Промене у које смо ушли треба да омогуће опстанак и развој ЕПС-а, као и одговарајуће учешће у енергетици региона. Велику подршку у овоме добили смо од Министарства енергетике, развоја и животне средине и Владе Србије. Усвојене Полазне основе ЕПС-у и пословодству омогућавају да у новом моделу управљања примени најмодерније системе менаџмента, како бисмо систем оптимизовали и повећали ефикасност компаније.

Наши технички капацитети су застарели и имају параметре који су испод нивоа у водећим електроенергетским компанијама у Европи. Ипак, производни и дистрибутивни капацитети ЕПС-а, у екстремним зимским и летњим условима, успели су да подмире све потребе потрошача. Производња електричне енергије и угља у 2012. години била је мања од планиране, јер је била условљена временским приликама, као и смањеним привредним активностима у Србији. Поносан сам на то да су запослени у ЕПС-у сваке зиме показивали надљудске способности, жељу и вољу да се изборе са очекивањима да грађани и привреда Србије имају довољно електричне енергије.

Ради стабилног функционисања електроенергетског система, на слободном тржишту купљено је 1.169,9 GWh, а продато 251,4 GWh електричне енергије. Са „Електропривредом Републике Српске“ уговорена је куповина електричне енергије за 2013. годину, вредна 30,7 милиона евра. Тиме је обезбеђено 70 одсто потреба за увозом у 2013. години.

Иако је ниво губитака електричне енергије у електродистрибутивној делатности међу лошијим у Европи и директно утиче на тешку финансијску ситуацију, губици су 2012. износили 14,14 одсто, и у односу на претходну годину су смањени.

Током 2012. године ЕПС се спремао за отварање тржишта на високом напону и то је једна од обавеза према Закону о енергетици. Од 2013. године ЕПС није више монополиста, суочио се са конкуренцијом и остварио је успех и задржао 97 одсто тржишта на високом напону. ЕПС је купцима показао да је њихов најјачи партнер и да је заслужио указано поверење за наставак сарадње.

Са немачком развојном банком (KfW) потписали смо уговор о кредиту, вредном 65 милиона евра и бесповратној помоћи од

девет милиона евра Владе Немачке, којим ће бити реализован Пројекат „Унапређење заштите животне средине у ПД ‘Рударски басен Колубара’“. Од потребних средстава за реализацију овог пројекта, вредног 181,6 милиона евра, са Европском банком за обнову и развој (EBRD) раније је уговорено финансирање кредитом од 80 милиона евра, а 27 милиона евра обезбедиће ЕПС из сопствених средстава.

Започели смо промене ради ефикаснијег система руковођења ЕПС-ом, нарочито у области јавних набавки и ремонта, како би се отклонило уверење да су делови ЕПС-а стетиште корупције и злоупотреба. Крајем 2012. године основали смо посебну организациону целину – Дирекцију за управљање и контролу набавки која ће управљати набавкама централизовано, за цео систем ЕПС-а. Предузете су активности на формирању и Дирекције за информационо-комуникационе технологије.

Посебна пажња усмерена је ка области безбедности и здравља на раду. Безбедност и здравље на раду област је која је веома битна, а којој раније није било посвећено довољно пажње. Дубоко верујем да не можемо имати јаку, успешну и профитабилну компанију, ако се наши запослени не осећају безбедно и здраво. Јер свака фирма, па тако и „Електропривреда Србије“, базирана је на људима, а не само на електранама, трафостаницама и кабловима.

Сарадња са запосленима је најважнија и битно је упознавати их са током структурних промена које смо започели у процесу корпоративизације и реорганизације ЕПС-а. Само уз активну подршку запослених можемо да изнесемо промене којима ће „Електропривреда Србије“ постати профитабилна компанија.

Др Аца Марковић

председник Управног одбора

Систем „Електропривреде Србије“ је и у 2012. години радио стабилно и током целе године успео је да подмири потребе потрошача. Ни у најтежим зимским условима редукација електричне енергије није било, а ЕПС је показао да је најбољи када је најтеже. Производња у капацитетима „Електропривреде Србије“ у 2012. години била је у нешто мањем обиму него претходне године. То је била последица екстремних зимских и летњих прилика, као и смањене потрошње електричне енергије узроковане падом индустријске производње.

Највеће заслуге томе припадају запосленима, како у производњи угља и електричне енергије, тако и у дистрибуцији.

У 2012. години произведено је 34.509 GWh електричне енергије на територији без Косова и Метохије, а 39.892 GWh са косовским електранама. То је за три одсто мање од планиране производње и четири одсто мање од производње у претходној години.

И производња угља и јаловине на годишњем нивоу била је мања у односу на претходну годину: произведено је 37.513.241 тона угља и 107.688.172 кубних метара отквивке. Костолачки коп „Дрмно“ остварио је рекордну производњу отквивке и премашио број од 40 милиона кубних метара годишње.

Ремонтни послови урађени су веома успешно. У Термоелектрани „Никола Тесла“ завршени су ремонти на блоковима Б2 и А5. Блок Б2 у ТЕ „Костолац Б“ почетком децембра синхронизован је на мрежу. Повећана је снага и сигурност ових термоблокова. У ХЕ „Бајина Башта“ завршена је ревитализација трећег и започета модернизација четвртог агрегата, а настављена је и ревитализација агрегата А4 у ХЕ „Ђердап“.

Завршен је и добар део послова на одржавању дистрибутивних објеката свих напонских нивоа. Изграђене су трафостанице „Инђија 2“ и „Нересница“.

И поред тога што је наплата електричне енергије била 98,97 одсто, што је изнад плана, финансије нису биле позитивне. У другој половини 2012. године суочили смо се са угроженом ликвидношћу и недостајало је средстава за измирење обавеза према извођачима радова и добављачима. Таква ситуација захтевала је да се посегне за позајмицама од банака. Главни узроци недостатка новца су пренети дугови из 2011. године, као и велики трошкови за набавку недостајуће електричне енергије, мазута и гаса у зимској сезони 2011/12. Изостало је и повећање цене електричне енергије, па је и то утицало на тешку финансијску ситуацију.

Настављена је добра сарадња са великим светским компанијама које су ангажоване на многим пројектима „Електропривреде Србије“. Аустријски „Андриц хидро“, руске „Силовије машини“, немачки RWE, кинески СМЕС, јапански „Хитачи“, француски „Алстом“, као и низ других компанија, кроз заједнички рад, давале су најновија сазнања, али и своје искуство које су наши стручњаци могли касније да примењују. Потврђена је и међудржавна сарадња. Сарађивали смо и са домаћим предузећима и тако упошљавали српску привреду: фирмама „Енергопројект Ентел“, „Гоша Монтажа“, „Минел Котлоградња“,

„Темоелектро Ентел“, „АТБ Север“, „Изопрогрес“, „Феромонт“, као и са институтима „Михајло Пупин“, „Никола Тесла“ и Машинским факултетом у Београду.

Настављене су активности на развоју обновљивих извора енергије. У 2012. години почела је да ради мала хидроелектрана „Првонек“ код Враћа, настављене су активности на пројекту модернизације 15 постојећих и градње седам малих хидроелектрана. ЕПС има 37 потписаних уговора о откупу електричне енергије из обновљивих извора од повлашћених произвођача.

И поред тешких услова у којима је радила у 2012. години, „Електропривреда Србије“ потврдила је да је респектабилна компанија и покретач српске привреде.

Имали смо изванредну сарадњу са синдикатом, што је омогућило да се у мирној атмосфери решавају сви проблеми. Сарадња менаџмента, УО и синдиката треба да служи за пример коректне пословне сарадње.

Као друштвено одговорна компанија, „Електропривреда Србије“ је у складу са својим могућностима подржавала све сегменте друштвене заједнице – здравство, образовање, науку, уметност, спорт и верске институције. ЕПС је био један од бронзаних спонзора Олимпијског комитета Србије за учешће наших спортиста на Олимпијским играма у Лондону. Подржали смо Музеј науке и технике и његове напоре на унапређењу рада Одељења електропривреде, Београдску филхармонију, Клинички центар Србије, као и важне стручне скупове.

У оквиру награда у области физике, хемије, биологије и сродних наука, које је установила Српска академија наука и уметности, ЕПС је постао донатор награде за физику.

Поводом Дана ЕПС-а Управни одбор је традиционално доделио донације установама којима је то најпотребније: Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“ из Београда, Предшколској установи „Сунце“ из Куршумлије и Комесаријату за избеглице и миграције Републике Србије.

Аза Марковић

Подаци о компанији

Назив компаније	Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд (ЈП ЕПС Београд)
Седиште	Царице Милице 2, 11 000 Београд
Телефон и факс	(011) 20-24-600, (011) 26-27-160
Email, website	eps@eps.rs, www.eps.rs
Регистрација	Решење БД 80380/2005, Агенција за привредне регистре Републике Србије
Матични број	20053658
ПИБ	103920327
Оснивање	Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ основала је 1. јула 2005. године Влада Републике Србије.

Организациона структура

Вертикално организовано предузеће, које је основало 12 привредних друштава и три јавна предузећа на Косову и Метохији. Од јуна 1999. године ЕПС није у могућности да управља својим капацитетима на КиМ. ЈП ЕПС по основу оснивања има учешће у привредним друштвима:

- Друштву за комбиновану производњу термоелектричне и топлотне енергије „Енергија Нови Сад“ а.д. Нови Сад, основаном са Градом Новим Садам, у висини од 50 одсто учешћа у капиталу Друштва;
- Привредном друштву „Ибарске хидроелектране“ д.о.о. Краљево, основаном са „Seci Energia S.p.A“, Италија, са учешћем од 49 одсто у капиталу Друштва;
- Привредном друштву „Моравске хидроелектране“ д.о.о. Београд, основаном са „RWE Innogy“, Немачка, са учешћем од 49 одсто у капиталу Друштва.

Структура власништа 100 одсто у власништву Републике Србије

Управа

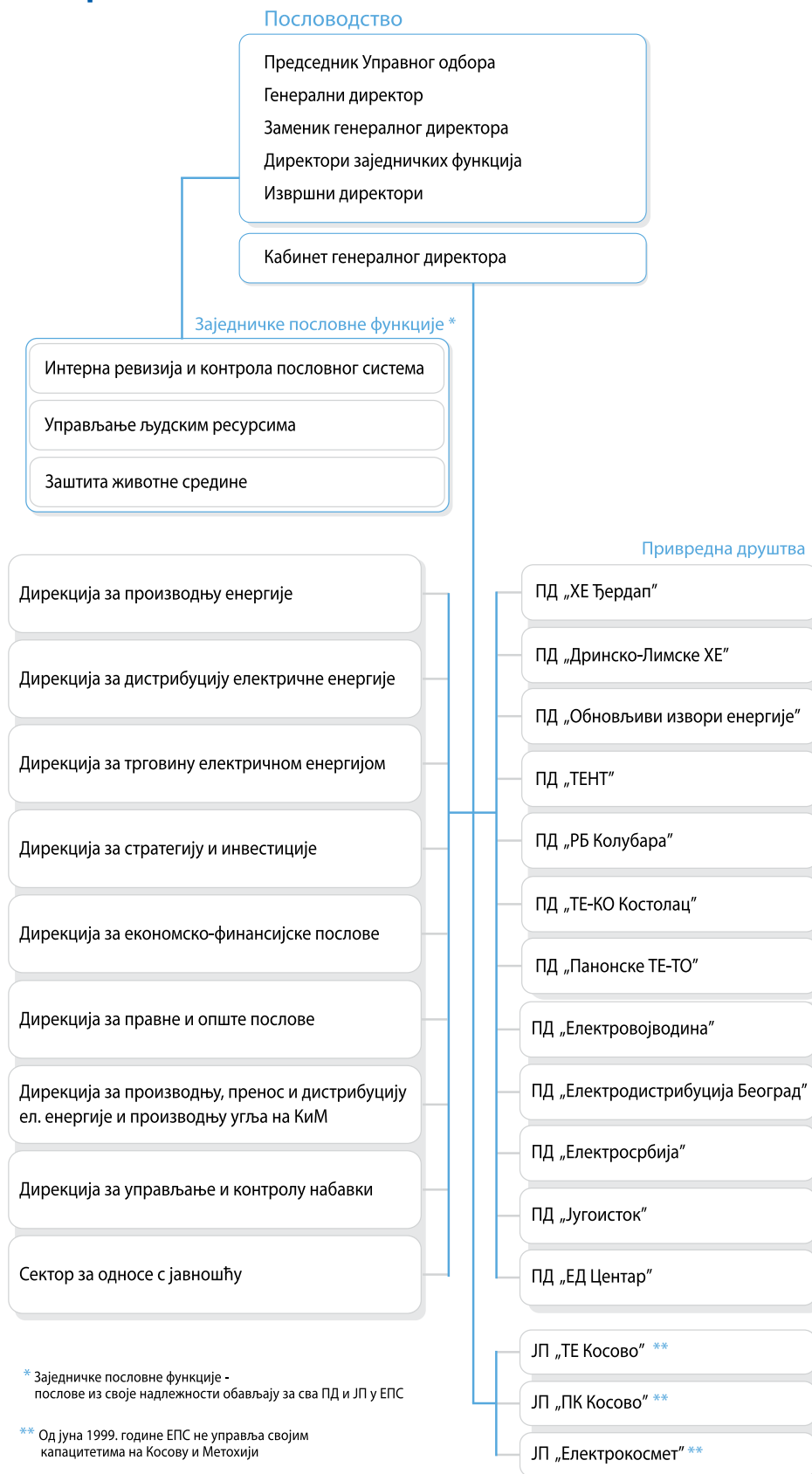
Управни одбор, Надзорни одбор и генерални директор, које именује Влада Републике Србије. Генерални директор, председник УО, заменик генералног директора, директори заједничких функција и извршни директори чине пословодство предузећа.

Делатност

Претежна делатност ЈП ЕПС је трговина електричном енергијом, а производња и дистрибуција електричне енергије, управљање дистрибутивним системом, производња, прерада и транспорт угља, производња паре и топле воде у комбинованим процесима обављају се у зависним привредним друштвима које је основао ЈП ЕПС за обављање наведених делатности.

Број запослених: 28.839 (без КиМ)
33.452 (са КиМ)

Организациона шема

ЕПС у бројкама

КАПАЦИТЕТИ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

снага на прагу

без Косова и Метохије 7.124 MW

са Косовом и Метохијом 8.359 MW*

ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

без Косова и Метохије 34.509 GWh

са Косовом и Метохијом 39.892 GWh

ПРОИЗВОДЊА УГЉА

без Косова и Метохије 37.513.241 t

ПРОИЗВОДЊА ОТКРИВКЕ

без Косова и Метохије 107.688.172 m³
чврсте масе

БРУТО КОНЗУМ

без Косова и Метохије 33.589 GWh

са Косовом и Метохијом 39.239 GWh

ФИНАЛНА ПОТРОШЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

без Косова и Метохије 27.980 GWh

БРОЈ КУПАЦА

без Косова и Метохије

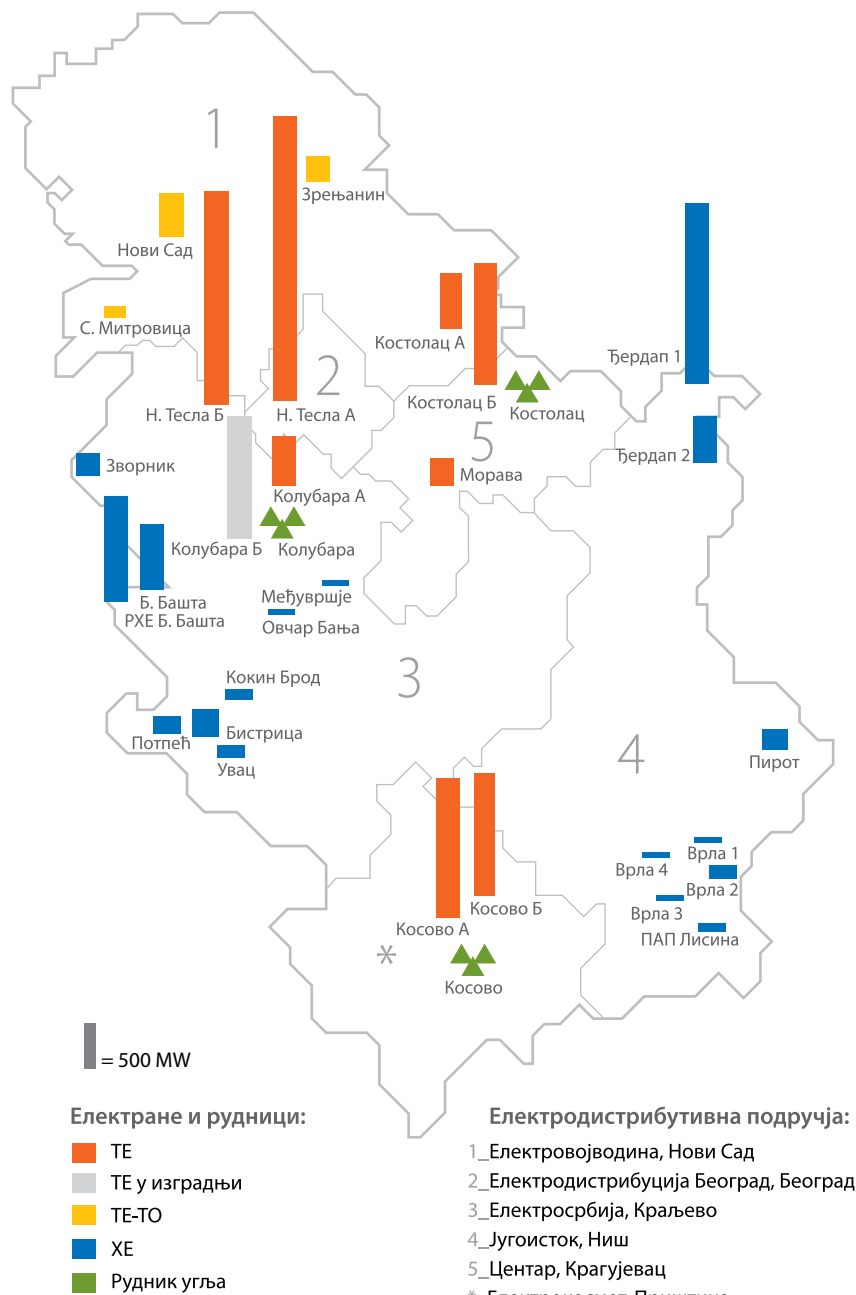
укупно 3.553.988

на високом и средњем напону 4.218

на ниском напону 3.549.770

* Од јуна 1999. године ЕПС не управља својим капацитетима на Косову и Метохији

Производни капацитети

Најважнији догађаји

ЈАНУАР

- Готово 20.000 пријава пристигло на конкурс ЈП ЕПС за запошљавање 110 приправника.
- Као једина компанија из региона, ЕПС се представио на петој Светској конференцији о енергетској будућности и обновљивим изворима, одржаној у Абу Дабију (Уједињени Арапски Емирати), на којој је учествовало 650 компанија из 35 земаља.
- ЕПС постао „бронзани“ спонзор Олимпијског тима Србије.

ФЕБРУАР

- Због екстремно ниских температура и обилног снега Влада Републике Србије 5. фебруара прогласила ванредно стање.
- Радници ПД РБ „Колубара“ одликовани Златном медаљом за заслуге због колективне пожртвованости и нарочитог залагања у одржавању енергетског система и стабилног снабдевања угљем термоелектрана током ванредне ситуације.
- ЕПС и немачка компанија „Тисен Круп“ потписали уговор вредан готово 18 милиона евра ради набавке новог багера за откопавање угља на површинском копу „Тамнава-Западно поље“ у РБ „Колубара“.
- Синдикат радника ЕПС-а обележио 20 година постојања и рада.

МАРТ

- У оквиру заједничке функције Управљање људским ресурсима формиран Сектор за безбедност и здравље на раду, како би се на нивоу целе компаније унапредила област безбедности и здравља на раду.
- У Новом Пазару купац пуцао на електричаре који су искључили електричну енергију због неовлашћене потрошње.

АПРИЛ

- Започети радови на пакету пројеката дефинисаних међудржавним споразумом који су потписале Србија и Кина. Прва фаза пројекта биће ревитализација блока 2 у ТЕ „Костолац Б“.
- ЕПС, Град Нови Сад, „Енергија“ Нови Сад и конзорцијум произвођача потписали протокол о започињању преговора за закључење уговора о заједничком улагању у реконструкцију постојећег и изградњу савременог постројења за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије ТЕ-ТО „Нови Сад“.
- ЕПС постао донатор за награду из области физике и сродних наука, коју је установила САНУ.
- Мала хидроелектрана „Првонек“, снаге 860 kVA, почела да ради на водопривредној акумулацији у близини Врања.

МАЈ

- Студенти Факултета за исламске студије у Новом Пазару запосели зграду локалне електродистрибуције, револтирани искључењем електричне енергије објекту у коме је смештен факултет. Дуг за електричну енергију износио је седам милиона динара.
- Лажна дојава да је у пословној згради Огранка „Електродистрибуција Рашка“ постављена бомба.

ЈУН

- Пуштен у рад нови систем за прикупљање, транспорт и одлагање пепела и шљаке на блоку 5 у ТЕ „Колубара“, чиме ће коначно бити решен један од највећих еколошких проблема на подручју Лазаревца.

- Нови блок трансформатора снаге 112 MVA, намењен за завршну фазу ревитализације ХЗ агрегата у ХЕ „Бајина Башта“, тежине 92 тоне, склизнуо са транспортера на Дебелом брду.
- На вршној етажи петог БТО система копа „Дрмно“ откривени фосилни остаци мамута. Археолози проценили да је то сензационално откриће светских размера.

ЈУЛ

- Изабрана нова Влада РС. На челу Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине постављена Зорана Михајловић, а Министарства рударства, природних ресурса и просторног планирања Милан Бачевић.
- Уставни суд Србије донео одлуку да се у обрачуну законске затезне камате више не примењује комфорна, већ метода простог интересног рачуна.
- Обијена и покрадена нисконапонска трафостаница на Батајничком друму код Београда. Процењена штета око три милиона динара.
- Монтери из Врњачке Бање, радници ПД „Електросрбија“, брутално нападнути у селу Руђинци приликом искључења електричне енергије због нагомиланог дуга.

АВГУСТ

- Трећи агрегат у ХЕ „Бајина Башта“ након ревитализације успешно синхронизован на мрежу електроенергетског система.
- У ЈП ЕПС започете активности на изради Плана интегритета, у складу са одредбама Закона о Агенцији за борбу против корупције.

СЕПТЕМБАР

- Влада Србије именовала Александра Обрадовића за вршиоца дужности генералног директора ЈП „Електропривреда Србије“.
- Немачка енергетска компанија RWE и ЕПС потписали Меморандум о разумевању и стратешкој сарадњи.

ОКТОБАР

- ЕПС и Немачка развојна банка (KfW) потписали уговор о кредиту, вредном 65 милиона евра и бесповратној помоћи Владе Немачке од девет милиона евра, за реализацију пројекта „Унапређење заштите животне средине у Рударском басену Колубара“.
- ЕПС и „Електропривреда Републике Српске“ потписали уговор о купопродаји електричне енергије за 2013. годину, вредан 30,7 милиона евра, којим је обезбеђено 70 одсто потреба ЕПС-а за увозом у 2013. години.
- Завршена ексхумација и пресељење свих гробних места са гробља у Вреоцима, чиме је омогућена производња угља.

НОВЕМБАР

- Влада РС прихватила документ „Полазне основе за реорганизацију ЈП ЕПС“, у коме су представљене намере ЕПС-а да изврши низ промена у вези са правном формом и организацијом компаније, а које проистичу из обавеза преузетих Споразумом о стабилизацији и придруживању ЕУ, Закона о енергетици и Закона о јавној својини.

ДЕЦЕМБАР

- Након осмомесечне ревитализације, блок Б2 у ТЕ „Костолац“ синхронизован на мрежу ЕПС-а.

Рад у екстремним условима

ЈАНУАР

25.

- Почео ледени талас у Србији.
- Под тежином снега рушила се стабла и кидала мрежу на територији ПД ЕДБ. ТС 35/10 kV „Рипањ“ била у вишесатном прекиду, а најугроженија су била подавалска насеља, Барајево, Раковица и Раља. Радници појединих погона радили по две смене.
- Велики број прекида у напајању електричном енергијом био је на територији ПД „Југоисток“. Истовремено или наизменично „испадала“ подручја Бујановца, Прешева, Врања и планински делови ЕД „Лесковац“. Прекиди на 110 kV далеководу Алексинац-Соко Бања. Екипе монтера „Југоистока“ непрекидно су биле на терену. Да би привремено заменили поломљене бетонске стубове, радници на конопцима вукли чамове стубове 800 метара уз литицу.
- Монтерске екипе „Електротимока“ пробијале се на тешко приступачним теренима руралних подручја. Најтежа ситуација била на подручју погона Бор, Књажевац и Неготин.
- Зимска служба „Помоћне механизације РБ Колубара“ рашчишћавала је снег на свим прилазним путевима ка површинским коповима „Колубаре“, а радници чистили и саобраћајнице на територији лазаревачке општине.
- Због великих снежних падавина са мреже у више наврата испадао 35 kV далековод за сопствену потрошњу хидроелектрана „Бистрица“, „Кокин Брод“ и „Увац“. Због завејаних путева био је онемогућен долазак и одлазак сменских радника.

26.

- Због таложенија снега пукли проводници на више од 1.200 трафостаница ПД „Електросрбија“. У огранцима Ваљево, Лазаревац, Лозница, Ужице и Чачак проглашена хаваријска ситуација. Без електричне енергије остало око 20.000 купаца. Сви запослени били су ангажовани максимално и без изузетка.
- Без напајања делови Бора, Мајданпека, Бољевца, Врања и Сурдулице.

27.

- Још само 100 трафостаница било је ван напона на територији „Електросрбије“, а 900 од 900.000 купаца без електричне енергије.

ФЕБРУАР

1.

- Максимално оптерећени сви блокови ТЕНТ-а.
- У ПД „ТЕ-КО Костолац“ уведене ванредне мере и максимална мобилност свих запослених, а најтеже је било на копу „Дрмно“.

5.

- Влада РС прогласила ванредно стање.

6.

- Прекид рада БТУ система на колубарском Пољу „Д“.
- Проблеми у раду дренажних пумпи у ХЕ „Бајина Башта“, леденице дуге и по неколико метара представљале опасност за металне конструкције бране. Повећан степен ангажованости и приправности свих запослених.

7.

- На Пољу „Д“ стао БТС систем са пуним тракама угља и снега. Траке, дугачке око четири километра, радници празнили пуна 24 сата.
- Отежан рад на копу „Дрмно“: због кошаве и ниских температура ангажовање радне снаге на отвореном простору одвијало се уз брзо смењивање запослених. За раднике је била обавезна ХТЗ опрема.
- Након скоро 30 година појавио се лед на Сави. Радници ТЕНТ-а А моторним чамцима разбијали наслаге леда код црпне станице, како би било спречено загушење усисних пумпи.
- Максимум у потрошњи електричне енергије на нивоу ЕД „Центар“. Оборен рекорд из времена када је радила железара у Смедереву. Критична ситуација у Смедереву, Пожаревцу и Великом Градишту.

8.

- Влада РС одобрила ЕПС-у и ЕМС-у ограничавање испоруке електричне енергије и снаге одређеним категоријама купаца, укидање декоративне и рекламне расвете и затварање школа. Предузећима и институцијама непроизводних делатности препоручено смањење процеса рада како би биле избегнуте редукације електричне енергије.
- У првој седмици фебруара на коповима у „Колубари“ ископано мање од 70 одсто планиране количине угља: на Пољу „Д“ 65 одсто, на „Тамнави-Западном пољу“ и „Великим Црљенима“ 69, а на Пољу „Б“ 76 одсто. Откопано само 59 одсто од планиране количине отквивке.
- ТЕНТ-ове депоније „А“ и „Б“ попуњене са само 60, тј. 52 одсто од билансираних количина.
- Постројење система за одмрзавање вагона Железничког транспорта ТЕНТ-а непрекидно у функцији. Радници разбијали снежне наносе на појединим деловима пруге и уклањали лед са вагона и угља пијуцима и крамповима.
- Други пут оборен рекорд у потрошњи електричне енергије – на територији Србије са КиМ потрошено 162,6 милиона киловат-сати. То је био и годишњи рекорд потрошње.
- Обустављена пловидба у сектору обе Ђердапске електране. Ледена кора дебљине 10 до 15 центиметара у потпуности прекрила језеро ХЕ „Ђердап 1“. Штаб за одбрану од леда у сталном заседању. Српски ледоломац „Гребен“ и румунски „Голијат“ били у акцији на критичним локацијама.
- ПД „Електровојводина“ забележила највећу дневну потрошњу. Сви запослени у највишем степену приправности. Прекиди у напајању појединих делова конзума превазилажени снабдевањем из алтернативних праваца.

9.

- Пуних 12 сати у ТЕНТ Б није стигао ниједан воз са угљем.
- Критично стање на коповима „Колубаре“. Техника, делови опреме и машине мрзли су на температури од минус 30°C.
- Велике количине леда у брани ХЕ „Бајина Башта“ отежавале рад дренажних пумпи. Радници одлеђавали и одмрзавали цевовод механички, употребом бренера, калорифера и топле воде.

11.

- У ноћи између 11. и 12. са залеђених шина искочила локомотива и вагон код ТЕНТ А, уследио вишечасовни прекид у транспорту угља. Дежурне екипе ЖТ помоћу специјалне дизалице успеле да уклоне локомотиву тешку 78 тона.
- Радници „Дрмна“ пробијали снежне сметове високе и до два метра, које је јака кошава нанела код села Кличевац, како би омогућили комуникацију за надзор система за одводњавање копа.

13.

- За 24 сата са површинских копова ТЕНТ-у испоручено само 30 одсто од планиране количине угља. Користе се резерве угља са депонија, па је њихова попуњеност на критичном нивоу.
- 70 одсто запослених у „ТЕ-КО Костолац“ радило и током викенда. Велики број кварова отклањан у ходу.
- На подручју Браничевског округа снег падао 48 сати без прекида, екстремно отежано копање угља, сви блокови термоелектране радили максималном снагом.
- Погоршани хидролошки услови Дунава. Доток смањен на 2.000 кубика, па је ХЕ „Ђердап 1“ произвео само 40 одсто планиране дневне производње електричне енергије. Испод плана и производња у ХЕ „Ђердап 2“.

14.

- Смањен дневни довоз угља у ТЕ „Колубара“: уместо 12-15 возова пристизало тек пет до седам. Недостајуће количине угља узимане су са депоније, чија је попуњеност износила 10 до 15 одсто.
- Температура у порасту, а потрошња електричне енергије смањена на око 150 милиона киловат-часова.

26.

- Укинута ванредно стање у Србији.

ЈУН

22.

- Екстремно високе температуре достизале и до 38° С. Производња угља и јаловине на коповима „Колубаре“ одвијала се у изузетно тешким условима. Високе температуре утицале на рад људи и опреме. Најтеже било запосленима који раде на отвореном. Обезбеђени расхладни клима уређаји за багере, одлагаче, трачне транспортере и возила „Помоћне механизације“.

29.

- У ПД „ТЕ-КО Костолац“ проглашено стање ванредних временских услова. Радило се у мањим групама по сменама, уз брзо смењивање радника на отвореном. На копу је била присутна медицинска служба за пружање прве помоћи, а амбуланта је радила продужено. Предузимане и мере за заштиту машина, које нису пројектоване за рад на високим температурама. С обзиром на то да се коп налази на више од 100 метара испод површине тла, температура на њему била је знатно већа, посебно на угљеном систему где и сам угаљ зрачи топлотом.

ЈУЛ

5.

- Потрошња електричне енергије у Србији у порасту.
- Врхови потрошње са вечерњих пренети на поподневне часове. Ангажована снага виша за око 100 мегавата у поподневним часовима од оне у вечерњем периоду. У дневном шпицу, између 12 и 14 сати, само за рад клима-уређаја било потребно око 600 мегавате снаге, што је равно снази РХЕ „Бајина Башта“.
- Због суше, која се наставила, смањена производња проточних хидроелектрана, па се билансни минус надокнађивао из већег рада акумулационих ХЕ. Производња из термоелектрана на билансу.

6.

- Спуштање новог ротора у статор генератора агрегата ХЗ у ХЕ „Бајина Башта“ започело у раним јутарњим сатима, како би се избегле високе температуре ваздуха и олакшао посао извођачима радова.

9.

- У ЕДБ извршена прерасподела радног времена за ризична места: у најтоплијим периодима дана на терену су обављане само неодложне, хитне интервенције, а остали послови, везани за ремонте и реконструкције, рађени су у раним јутарњим или каснијим послеподневним часовима. Радницима на терену редовно је достављана расхлађена вода, а екипе су се чешће смењивале. Набављена одговарајућа заштитна радна опрема (памучна радна одела, наочаре са УВ заштитом и капе са заштитом потиљка).

10.

- Најављено освежење и смањење температуре, са пљусковима, али недовољним за побољшање укупних хидролошких прилика.
- Производња у ХЕ „Ђердап 1“ у јулу била мања за 23 одсто од планиране.
- Најтоплији јул од када се врше мерења температуре у Србији.

АВГУСТ

15.

- Због тешке хидролошке ситуације и смањених дотока у хидроелектранама, од 15. августа у производњу укључени и најскупљи извори – „Панонске електране“. Њихово последње ангажовање током овог месеца било је 2007. године.

24.

- Дрину је на појединим местима било могуће прегазити. Природни доток износио 47 кубика у секунди, што је седам пута мање од просечног протока од 330 кубика у секунди.
- ХЕ „Бајина Башта“ обезбеђивала биолошки минимум за одржавање биљног и животињског света у Дрини.

28.

- На више локација на територији ПД „Електросрбија“ појавили се већи и мањи шумски пожари. Захватили су подручја огранака Чачак, Ужице и погона Бајине Баште на подручју Таре. Били су угрожени електроенергетски објекти, трансформаторске станице и водови свих напонских нивоа. Велики број превентивних искључења електроенергетских објеката и прекида у испоруци електричне енергије били су неопходни у периоду гашења пожара.

СЕПТЕМБАР

3.

- Због угрожености пожаром далековода који повезују ХЕ „Ђердап 2“, снаге 110 МВА, систему ЕПС-а смањена испорука електричне енергије са ђердапских електрана. Снабдевање потрошача није било угрожено.

15.

- Панонске електране престале са производњом за потребе ЕПС-а.

Економско-финансијско пословање

Привреду Србије у 2012. години обележио је наставак неповољних тенденција, започетих у другој половини 2011. године новим таласом глобалне економске кризе:

- опадање привредне активности,
- успоравање раста извоза и увоза робе,
- повећање платно-билансне и фискалне неравнотеже,
- пораст инфлације,
- пад запослености и повећање незапослености,
- реални раст зарада,
- повећање рестриктивности монетарне политике и слабљење динара,
- смањење девизних резерви,
- успоравање кредитне активности банака,
- високи удео проблематичних кредита у укупно одобреним кредитима.

У ОДНОСУ НА 2011. ГОДИНУ

за **1,9** одсто смањене су укупне економске активности

за **2,9** одсто смањена је индустријска производња

за **3,6** одсто смањен извоз

за **4,3** одсто смањен увоз

12,2 одсто износила је инфлација мерена индексом потрошачких цена у децембру 2012. и у односу на децембар 2011. године

7,8 одсто износио је просечан годишњи раст потрошачких цена

Рецесионе тенденције у привреди Србије у великој мери биле су последица успоравања привредне и спољноекономске активности у зони евра и у земљама региона, као најзначајнијим партнерима Србије у области трговине и инвестиција. Пад индустријске производње, посебно прерађивачке индустрије и успорен раст извоза и увоза, делимично су били последица неповољних временских услова. Ниске температуре у прва два месеца године довеле су до застоја у производњи, проблема у саобраћају и до рестрикције електричне енергије деловима привреде. Услед дуготрајне суше у летњим месецима у пољопривредној производњи забележен је пад. Смањењу прерађивачке индустрије допринео је и одлазак компаније „U.S. Steel“ са домаћег тржишта.

Највећи раст бруто додате вредности забележен је у секторима информисања и комуникације, затим стручне, научне, иновационе и техничке делатности, административне и помоћне услужне делатности. Највећи пад БДВ био је у секторима пољопривреде, шумарства и рибарства, као и у сектору услуге смештаја и исхране.

На пад индустријске производње нарочито је утицала производња основних метала, електричне енергије, хемикалија и хемијских производа и експлоатација угља.

Финансијски резултати пословања ЕПС-а

У 2012. години производња електричне енергије била је за три одсто мања од планиране и четири одсто мања од остварења у претходној години. Значајна су била месечна одступања у динамици производње и потрошње електричне енергије у односу на план и претходну годину, што је било условљено климатским и хидролошким условима.

У последњих 11 година производња електричне енергије повећана је за 15 одсто, а истовремено је дошло и до повећања потрошње за 13,1 одсто. Остварен је најмањи суфицит (као разлика између производње и потрошње) од 2004. године. То је последица смањења производње и потрошње у односу на 2011. годину, и то у свим кварталима.

Из сопствене производње ЕПС је обезбедио 94,3 одсто годишњих потреба за електричном енергијом. Због неравномерности тражње ЕПС није био у могућности да током целе године подмири захтеве купаца на свом конзумном подручју. Набавка електричне енергије од 2.070 GWh је за 38 одсто већа од планиране и за 14 одсто мања од набавке остварене у 2011. години. Од укупне комерцијалне набавке у 2012. години, која је износила 1.169,9 GWh, само у првом кварталу набављена су 903 GWh електричне енергије, како би се подмирила висока потрошња.

Производња угља у 2012. години била је на нивоу планиране за исти период и за седам одсто мања од остварења у 2011. години.

Остварени приход од топлотне енергије и технолошке паре мањи је у односу на 2011. годину за три одсто, а у односу на планирани за 41 одсто. Производња, односно пласман овог вида енергије условљен је интензитетом привредних активности потрошача и потреба за топлотном енергијом у зависности од температурних услова.

Испоруке другим компанијама од 1.647 GWh веће су од плана за 16 одсто и мање од остварења у претходној години за 21 одсто.

Екстерне испоруке електричне енергије на конзумном подручју Србије у 2012. години износиле су 27.326 GWh, што је мање за три одсто од планираних и за два одсто мање у односу на претходну годину.

Процент губитака у дистрибуцији електричне енергије износио је 14,14 одсто, што је на нивоу плана, и за један одсто је мањи од губитака у 2011. години.

У финансијском извештају за 2012. годину, у консолидованом билансу успеха ЕПС-а исказан је губитак у пословању од 11.747 милиона динара, а планирано је 13.955 милиона динара, при чему су остварени следећи резултати:

- негативан из пословних односа од 5.468 милиона динара,
- позитиван из финансијских односа од 3.319 милиона динара,
- негативан из осталих односа од 42.236 милиона динара.

Пословни расходи исказани у консолидованом билансу ЕПС-а у 2012. години износили су 195,9 милијарди динара, што је за четири одсто више од планираних и девет одсто више од остварених у претходној години.

Увећање расхода је највећим делом резултат повећане набавке електричне енергије услед велике суше. Трошкови набавке електричне енергије исказани у консолидованом билансу ЕПС-а за 2012. годину већи су за 14 одсто од остварених у претходној години. Набавка енергије од екстерних правних лица вршена је у условима екстремно ниских температура, сходно закључцима и препорукама Владе РС о рационализацији потрошње енергије и енергената и спречавања увођења мера ограничења испоруке енергије и енергената.

Акумулирани губици у пословању износе 134 милијарде динара.

Финансијски статус предузећа, са становишта ликвидности и рентабилности, још је неповољан у условима велике задужености из претходних година. Укупне обавезе на дан 31. 12. 2012. године износиле су 201 милијарду динара, а потраживања 185 милијарди динара (брutto). Краткорочне обавезе чиниле су 62,5 одсто укупних обавеза.

Иако за 2012. годину није планиран извоз електричне енергије, извезен је 251 GWh, чиме је остварен приход од 1,44 милијарде динара.

Остварене цене електричне енергије

У 2012. години остварена је просечна продајна цена електричне енергије за екстерне испоруке на конзуму ЕПС-а од 5,860 дин/kWh.

Просечне цене електричне енергије на конзуму ЕПС-а (екстерне испоруке)							
Категорија потрошње	Остварење 2012.			Остварење 2011.		Индекси	
	динара/kWh						
	1	2	3	1/2	1/3		
Високи напон (110 kV)	4,222	4,101	3,928	103	107		
Средњи напон - укупно	5,315	5,305	5,132	100	104		
Укупно високи и средњи напон	5,055	4,965	4,790	102	106		
Ниски напон (0,4 kV I степен)	8,006	7,834	7,654	102	105		
Широка потрошња - укупно	5,833	5,798	5,585	101	104		
- 0,4 kV II степен	7,593	7,564	7,309	100	104		
- домаћинства	5,598	5,564	5,355	101	105		
Јавно осветљење	5,244	5,245	5,054	100	104		
Укупно ниски напон	6,153	6,099	5,892	101	104		
УКУПНО	5,860	5,790	5,587	101	105		

Достигнути ниво цене електричне енергије за екстерне испоруке на конзумном подручју Србије износио је 5,79 динара по киловат-сату, што је омогућило покриће текућих оперативних трошкова и финансирање само дела најнеопходнијих инвестиција. Овом ценом немогуће је било обезбедити потребна инвестициона средства за растућу потрошњу електричне енергије у наредном периоду. У 2012. години није било промене цене електричне енергије.

Дугогодишње вођење политике неекономске цене електричне енергије узрок је изузетно високе специфичне потрошње електричне енергије по друштвеном производу и нерационалног удела овог вида енергије у задовољењу укупне финалне потрошње енергије у Србији.

Трговина електричном енергијом

Тарифни купци у Републици Србији снабдевани су електричном енергијом у 2012. години на основу годишњих уговора које ЈП „Електропривреда Србије“ има са својим привредним друштвима за производњу и дистрибуцију електричне енергије. Ради сигурног и стабилног функционисања електроенергетског система, ЕПС је продавао електричну енергију и снагу, такође на основу годишњих уговора и Јавном предузећу „Електро mreжа Србије“.

Дирекција ЕПС-а за трговину електричном енергијом продавала је електричну енергију на унутрашњем и на регионалном тржишту. Куповина недостајућих количина електричне енергије одвијала се у складу са Законом о јавним набавкама.

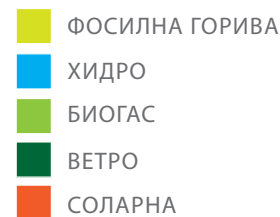
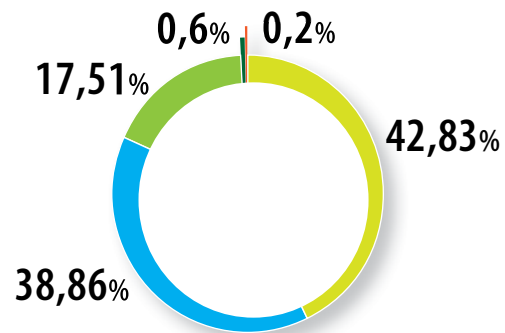
Трговало се са 17 компанија од тога са 15 лиценцираних за трговину електричном енергијом у Србији и две иностране компаније.

Сарадња са „Електропривредом Републике Српске“ и „Електропривредом Црне Горе“ у области купопродаје електричне енергије одвијала се у складу са годишњим уговорима и уговореним обавезама. Као и претходних година, и у 2012. сарадњу су карактерисали добри партнерски односи.

На основу одлуке Владе Републике Србије и потписаних уговора, Дирекција за трговину електричном енергијом куповала је електричну енергију и од повлашћених произвођача.

ПОВЛАШЋЕНИ ПРОИЗВОЂАЧИ

од **37** повлашћених произвођача електричне енергије ЈП ЕПС је по повлашћеним ценама купио **36.184** MWh

Електроенергетски биланс и рад производних капацитета ЕПС-а

У зависности од периода године и аспекта посматрања елемената биланса, реализација Електроенергетског биланса током 2012. године значајно је одступала од билансних претпоставки.

С аспекта остварених температура у Београду, 2012. година била је једна од најтоплијих од када постоје мерења и у односу на 120-годишњи просек. Највеће одступање температуре било је у фебруару и током летњих месеци.

Потрошња електричне енергије у 2012. години (без Косова и Метохије) у свим месецима била је мања од биланса (у четвртом кварталу чак за око 600 GWh). Осим топлијег времена, на то је утицало и знатно смањење индустријске потрошње. Једино у фебруару, због екстремно ниских температура, нарочито у првој половини месеца, потрошња је била већа, и то за око 200 GWh електричне енергије.

С аспекта остварених дотока 2012. година може се окарактерисати као сушна, па је и производња у хидроелектранама била мања. На мању производњу термоелектрана највише су утицали проблеми у допреми угља током ледених фебруарских дана. Због великог недостатка енергије у фебруару, за потребе ЕПС-а радиле су и термоелектране-топлане.

У ОДНОСУ НА 120-ГОДИШЊИ ПРОСЕК

средња годишња температура била је за **2,1°C** виша и износила је **13,9°C**

фебруар је био за **5°C** хладнији

У ОДНОСУ НА СВА ДОСАДАШЊА МЕРЕЊА

лето 2012. било је најтоплије, јул најтоплији месец, а јун и август на другом месту најтоплијих месеци

ПОТРОШЊА

33.589 GWh износила је потрошња електричне енергије (без КиМ), што је за **3,1** одсто мање од биланса

рекорд у потрошњи оборен **7.** фебруара и износио је **141,4** GWh

ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ

8.450 GWh произвеле су проточне хидроелектране, што је за **10,3** одсто мање од биланса

530 GWh мање од биланса произведено је само у првом кварталу

за око **120** GWh били су мањи дотоци у акумулације

1.092 GWh износио је укупни дефицит хидроенергије

ТЕРМОЕЛЕКТРАНЕ

24.275 GWh произвеле су термоелектране на угаљ, што је за **2,1** одсто мање од биланса

390 GWh произвеле су термоелектране-топлате, од тога **223** GWh у првом кварталу, што је **57,18** одсто њихове укупне годишње производње

У циљу сигурног извршења електроенергетског биланса на слободном тржишту купљено је 1.169,9 GWh електричне енергије, што је за 676 GWh више од биланса. Само у фебруару купљен је 501 GWh, како би се отклониле последице знатно веће потрошње, суше и мање производње термоелектрана на угаљ.

На слободном тржишту продато је 251,4 GWh, и то у другом кварталу, када је хидролошка ситуација била знатно боља него у остатку године.

ОСТВАРЕНИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ БИЛАНС

Површински копови

Да је производња угља и откривке стратешка делатност у енергетици Републике Србије потврђено је и 2012. године. Не толико производним резултатима који су нешто слабијих од оних из 2011, колико одговорношћу коју су копови имали у функционисању система током екстремних зимских и летњих температура.

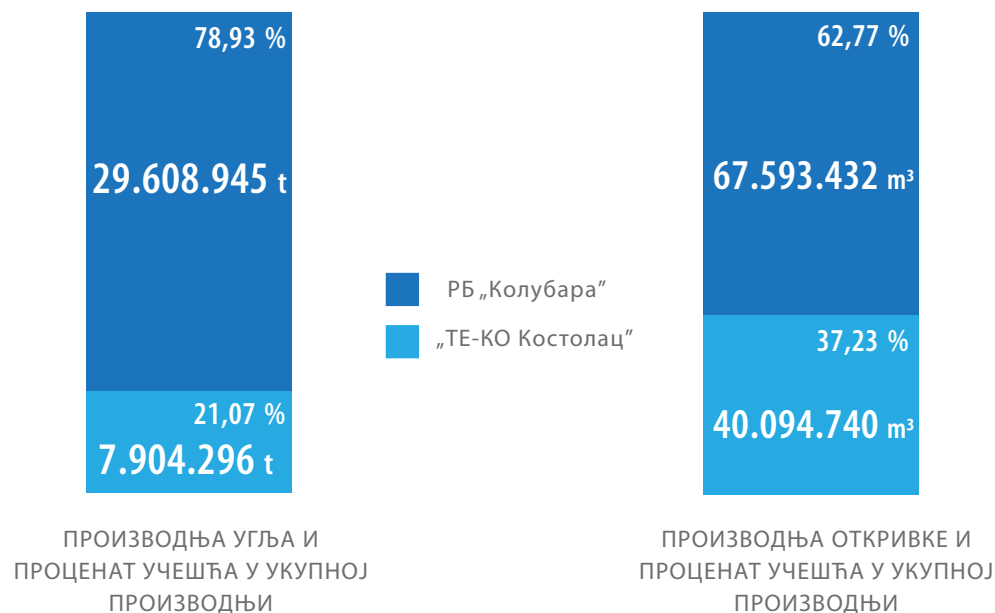
Година је започела изузетно ниским температурама које су озбиљно претиле да потпуно зауставе производњу и одвоз угља према термоелектранама. Други део године обележила је дуготрајна суша и смањена производња електричне енергије из хидроелектрана. И 2012. године рудници угља и термоелектране имали су велику одговорност за електроенергетску стабилност у држави.

Производња угља на територији Републике Србије одвијала се на површинским коповима колубарског и костолачког басена, чијом производњом управља „Електропривреда Србије“. (Од 1999. године „Електропривреда Србије“ не управља својим капацитетима на Косову и Метохији.)

Од укупно произведене електричне енергије током 2012. године у ЕПС-у чак 70,40 одсто произведено је у термоелектранама из угља са колубарских и костолачких површинских копова. Угаљ произведен у ПД РБ „Колубара“ омогућио је да се произведе 55,60 одсто од укупне производње електричне енергије у ЕПС-у, а угаљ са копова „ТЕ-КО Костолац“ обезбедио је 14,90 одсто те производње. У ТЕ „Морава“ коришћена је мешавина угљева из Колубаре, Костолца и Јавног предузећа за подземну експлоатацију.

У ПД РБ „Колубара“ експлоатација угља одвијала се на четири површинска копа: Поље „Б“, Поље „Д“, „Велики Црљени“ и „Тамнава-Западно поље“. Они су снабдевали угљем ТЕ „Колубара“, ТЕ „Никола Тесла“ А и Б и ТЕ „Морава“.

У ПД „ТЕ-КО Костолац“ експлоатација угља одвијала се на површинском копу „Дрмно“, са кога су угљем снабдеване ТЕ „Костолац“ А и Б, а делимично и ТЕ „Морава“, која је добијала угаљ из ЈП „Подземна експлоатација угља“.

Просечна топлота испорученог угља за рад термоелектрана била је у РБ „Колубара“ 7.608 kJ/kg, а у „ТЕ-КО Костолац“ 8.075 kJ/kg.

Однос откопаних маса откривке и угља износио је 2,28 m³/t у РБ „Колубара“, а 5,07 m³/t у „ТЕ-КО Костолац“.

И у 2012. години на свим површинским коповима ЕПС-а било је проблема са експропријацијом земљишта. На појединим коповима због тога је смањена производња откривке.

Ипак, 2012. годину свакако је обележио успешан завршетак пресељења гробља у насељу Вреоци. Велико кашњење овог посла у претходном периоду изазвало је проблеме који су довели до повећања трошкова и пада производње на највећем колубарском површинском копу, Пољу „Д“.

Нажалост, последице овог кашњења осећаће се још неколико година, тачније до достизања пуне производње на заменском површинском копу, Пољу „Е“, на чијем отварању се ради.

На успешност експропријације у костолачком басену утицале су пољопривредне површине и познато археолошко налазиште Виминацијум. Управо јуна 2012. године на вршној етажи петог БТО система, на дубини од 10 до 12 метара, откривени су фосилни остаци неколико мамута, што је била сензација светских размера. Утврђена је динамика археолошких истраживања којима рад површинског копа није био угрожен.

ПРОИЗВОДЊА УГЉА

37.513.241 тона угља произведено је на површинским коповима РБ „Колубара“ и „ТЕ-КО Костолац“

ПРОИЗВОДЊА ОТКРИВКЕ

107.688.172 метара кубних откривке приоизведено на површинским коповима РБ „Колубара“ и „ТЕ-КО Костолац“

РЕКОРД

100,5 одсто остварен је биланс производње угља у ТЕ-КО „Костолац“

на копу „Дрмно“ оборени су рекорди у производњи откривке:

207.509 m³ - дневна (11. април)

4.315.525 m³ - месечна (март)

40.094.740 m³ - годишња (2012)

Инвестиције у рударски сектор

У ПД РБ „Колубара“ у 2012. години био је завршен пројекат пресељења гробља и села Вреоци (експроприсано је 671 домаћинство и измештено месно гробље са 4.450 гробних места).

Започета је набавка новог роторног багера за коп „Тамнава-Западно поље“. Тиме ће се одржати постојећа производња на овом копу, са могућношћу повећања производње у неколико наредних година.

У току 2012. године завршени су преговори са ЕБРД и КfW банком у вези са финансирањем пројекта „Унапређење животне средине у ЕПС и РБ Колубара“. Пројекат се састоји из три целине: БТО систем за Поље „Ц“, одлагач 12.000 m³/h за међуслојну јаловину на копу „Тамнава-Западно поље“ и систем за управљање квалитетом угља у западном делу Колубарског басена. Током 2012. године започет је избор испоручиоца за БТО систем за Поље „Ц“. Потписивање уговора се очекује у првом кварталу 2013. године.

На костолачком површинском копу „Дрмно“ извршена је ревитализација једне депонијске машине. Извршене су припреме за преговоре са кинеском компанијом СМЕС ради набавке опреме за повећање производње угља којим би био снабдеван нови блок ТЕ „Костолац БЗ“.

Ремонт капацитета за откопавање откривке и производњу и прераду угља

Капацитети	Планирано / системи	Реализовано / системи
Откривка	17	15
Производња угља	6	6
Прерада угља	3	3

Рокови у којима су извршени ремонтни радови углавном су били у оквиру предвиђених, а квалитет изведених радова на нивоу захтеваног. Проблема је било са набавкама појединих делова, првенствено лежајева и зупчаника, па је долазило до краћих застоја у ремонту. То је било присутно и код система за откоп јаловине (четврти БТО систем на Пољу „Д“).

Поједини ремонти на копу „Дрмно“ нису били у потпуности завршени до краја, због неодговарајућих процедура у фази припрема за ремонте (дефектажа опреме, спора набавка потребних делова и друго).

Проблема је било и код одржаваоца основне рударске опреме („Колубара-Метал“ у Колубари, и „Прим“ у Костолцу), услед тешке материјалне ситуације ових предузећа, као и неповољне структуре радне снаге, вишка броја запослених, недостатка посла и спорог процеса набавке репроматеријала.

БТО систем на копу „Велики Црњени“ није ремонтован, јер су све неопходне поправке урађене док је систем стајао због проблема са експропријацијом земљишта.

На копу „Дрмно“ урађена је ревитализација на „Другој депонијској линији ПКМ-2“. Замењене су погонске групе на багеру и транспортерима, урађена фреквентна регулација транспорта багера, ревитализација хидрауличног система и система за подмазивање на багеру, као и сви предвиђени радови на колосеку. На багеру СРС-400 уграђен је нови редуктор за погон радног точка, чиме ће расположивост багера бити већа.

Ревитализован је хаварисани багер Г-III на копу Поље „Д“ у РБ „Колубара“. Застарели систем на одлагачу О-1 АРС 8500 „Такраф“ копа „Тамнава-Западно поље“ замењен је најсавременијим управљањем са PLC S7-400 „Сименс“. Том приликом замењени су командно-сигнални каблови који су били оштећени. Исти послови завршени су и на одлагачу О-5 АРС 1600 „Круп“ на Пољу „Д“.

И поред одређених тешкоћа у набавци делова рударске опреме, ремонти система на површинским коповима обављени су квалитетно, чиме је обезбеђен неопходан степен њихове поузданости и расположивости.

Електране

Електране којима управља „Електропривреда Србије“ произвеле су у 2012. години 34.509 GWh, а са косовским електранама производња је износила 39.892 GWh електричне енергије. Због екстремних зимских и летњих прилика производња је била смањена и нису достигнути рекорди из претходне године. Ипак, и поред свих тешкоћа изазваних климатским условима, капацитети ЕПС-а поуздано су радили и без ограничења испоручивали захтеване количине електричне енергије.

Производња ЕПС-а у 2012. години (GWh)				
Територија	Термоелектране	ТЕ-ТО	Хидроелектране	Укупна производња електричне енергије
Без КиМ	24.275	390	9.844	34.509
КиМ	5.383	-	-	5.383
УКУПНО	29.658	390	9.844	39.892

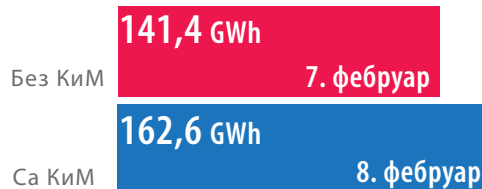
Неуобичајено хладна зима дошла је као наставак вишемесечне суше и смањеног дотока на рекама. Ледени талас почео је 26. јануара и трајао је наредне три недеље. Влада РС је 5. фебруара прогласила ванредну ситуацију у земљи. И после свих апела потрошачима да на сваки начин смање потрошњу електричне енергије, а с обзиром на то да смањења није било, ЕПС је донео одлуку о искључењу индустријских потрошача чији рад није од виталног јавног значаја и тиме избегао редукацију електричне енергије за домаћинства.

Током леденог таласа оборени су рекорди у производњи и потрошњи из јануара 2010. године, из времена „гасне кризе“

МАКСИМАЛНА ДНЕВНА ПРОИЗВОДЊА

МАКСИМАЛНА ДНЕВНА ПОТРОШЊА

У периоду јун-август забележена су у континуитету четири врела таласа која су трајала по десетак дана (трећа декада јуна, прве две јула, прва и последња недеља августа). И претходног лета било је дана са просечним тропским температурама већим од 30°C, али су врели таласи трајали мањи број дана.

У овом периоду било је дана када је врх дневне потрошње био виши од вечерњег вршног оптерећења.

Дотоци су били веома ниски, па су прекоплански ангажоване акумулације, нарочито у врховима потрошње. Како је лето надолазило, производња у проточним ХЕ била је све мања, а енергетски садржај акумулација је од 10. јуна био континуирано нижи од планираног. Да би се сачувао, од 15. августа до 25. септембра у производњу су били укључени и најскупљи извори, „Панонске термоелектране-топлане“.

ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА

највећа десетодневна потрошња икада забележена у историји ЕПС-а била је од **31.** јануара до **9.** фебруара 2012. године, када је у Србији без покрајине просечно дневно трошено **138,5** GWh електричне енергије

4 од **30** дневних максималних производња ЕПС-а и **11** од **30** дневних максималних потрошњи електричне енергије, остварено је у јануару и фебруару 2012. године

Термоелектране

Термоелектране ЕПС-а на лигнит произвеле су 29.658 GWh и тиме у укупној производњи учествовале са 74,4 одсто. Ова производња нижа је од планиране за 2,3 одсто и за 6,4 одсто од прошлогодишње.

Расположиви блокови ПД ТЕНТ и ТЕ „Костолац“ у јануару су остварили максималну месечну производњу од 2.647,8 GWh, а да при томе нису остварили своје појединачне максимуме.

У односу на 2011. годину, укупно време рада и време рада пуном снагом термоелектрана у 2012. години је смањено, блокови су више времена провели у планском застоју, дужина непланских застоја остала је иста, системски захвати су били мањи, па је и период који су погонски спремни блокови провели у хладној резерви смањен, као и време топле резерве. То показује напрегнутост рада система и потребу за енергијом током целе године.

Поузданост рада термоелектрана после 12 година улагања доведена је до нивоа који имају блокови у најбољем „животном циклусу“, просечне старости између 10 и 20 година.

У термоелектранама је током леденог таласа максимално била мобилисана сва расположива техника и сви запослени. Било је технички веома захтевно одржавати производњу и уређаје који нису предвиђени да раде у континуитету на тако ниским температурама. Услови за рад свих термоелектрана били су отежани, али су оне и поред тога поуздано радиле и обезбеђивале Србији највећу количину потребне електричне енергије. Још једном се показало оправданим вишегодишње улагање у модернизацију термоелектрана, јер је степен њихове погонске спремности у најтежим зимским условима био 96,7 одсто.

Производња термоелектрана (GWh)		
	Без КиМ	Са КиМ
ТЕНТ	19.152	Косовске електране 5.383
ТЕ Костолац	5.123	
УКУПНО	24.275	29.658

РЕКОРДИ

остварена су три рекорда у дневној производњи ЕПС-ових термоелектрана:

91,5 GWh - 14. децембар

92,6 GWh - 18. децембар

93,4 GWh - 19. децембар

Параметри	Оставрење у 2012 (%)	У односу на 2011.
Коефицијент планских застоја	21,1	Виши за 6,2 одсто
Коефицијент ангажовања	74,5	Нижи за 6 одсто
Расположиви блокови	0,6 у хладној резерви	Нижи за 0,2 одсто
Коефицијент искоришћења капацитета	70	Нижи за 6,7 одсто
Коефицијент поузданости	95,2	Нижи за 0,2 одсто

Железнички транспорт

Железнички транспорт је за потребе електрана ПД ТЕНТ превезао 27,9 милиона тона угља, што је мање за 600.000 тона од потрошених 28,5 милиона тона.

Добар довоз угља није било могуће остварити у зимском периоду. Тада је снабдевање било нередовно и недовољно и трошен је угаљ са депонија како би се одржао континуитет производње. Даноноћне хладноће и мећава приморавали су раднике да разбијају снежне наносе на појединим деловима пруге и уклањају снег са скретница. Уведена су ванредна дежурства. Било је и вишесатних прекида у довозу угља. Најдраматичније је било 11. фебруара у ТЕНТ А, када су локомотива и један вагон, због залеђених скретница, излетели из шина и оштетили пругу и контактну мрежу.

Термоелектране-топлане

Термоелектране-топлане надвисиле су годишње билансне задатке за више од 2,2 пута, јер су произвеле 390 GWh електричне енергије. Поред ангажовања током сибирског леденог таласа, „Панонске термоелектране-топлане“ радиле су и у августу, септембру и децембру. У фебруару су произвеле више од 36 одсто своје годишње кумулативне производње. Иако се у ЕПС-у увек пажљиво анализира и тежи најеекономичнијем раду ових блокова, њихово ангажовање било је неопходно и у летњем периоду. Због тешке хидролошке ситуације и смањених дотока у хидроелектранама, „Панонске“ су радиле и у августу, мада је њихово последње ангажовање током овог месеца било 2007. године.

РЕКОРДИ

2,82 милиона тона угља у марту је
максимални месечни довоз угља

104.800 тона угља доведено је
27. октобра чиме је остварен максимални
дневни довоз угља

Хидроелектране

Хидроелектране су 2012. године произвеле 9.844 GWh електричне енергије и тиме у укупној производњи ЕПС-а учествовале са 24,6 одсто. То је мање од планиране производње за 6,3 одсто и за 7,3 одсто мање од производње у 2011. години.

Производња је била нижа од вишегодишњег просека у сва три квартала, осим у другом, када је за 10 одсто била виша од вишегодишњег просека.

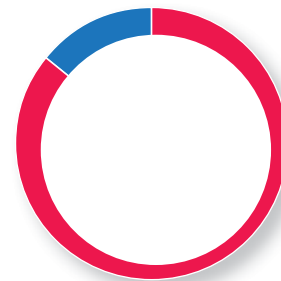
На годишњем нивоу, ни у једној недељи дотоци на Дунаву нису били виши од просека. Дотоци на Дрини били су виши од просека само у периоду од 12. до 17. недеље (крај марта и почетак априла). У два периода, током 21. и 22. недеље (мај) и током 28. недеље (јул), били су на нивоу просека.

Први пут после 1992. године ХЕ „Ђердап 1“ ни у једном месецу није произвео више од 600 GWh. ХЕ „Бајина Башта“ имала је најнижу месечну производњу од 26,2 GWh у септембру.

Акумулационе хидроелектране биле су ангажоване више од плана у свим летњим месецима, као и у фебруару и октобру, а највеће повећање било је у фебруару.

Параметри техничке ефикасности зависили су од техничког стања опреме, али у великој мери и од дотока. На ефикасност и обим остварене производње хидроелектрана највећи утицај у 2012. имали су снажни дотоци и ревитализација

1.394 GWh

8.450 GWh

Проточне ХЕ
Акумулационе ХЕ

ПРОИЗВОДЊА У ХИДРОЕЛЕКТРАНАМА

АКУМУЛАЦИОНЕ ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ

241,8 GWh - највеће месечно ангажовање
(фебруар)

34 GWh - минимално месечно ангажовање
(новембар)

агрегата у ХЕ „Бајина Башта“ и ХЕ „Ђердап 1“. У односу на 2011. годину хидроелектране су биле више ангажоване, радиле су са вишим снагама, што се одразило на повећано коришћење капацитета, уз незнатно смањене поузданости. Повећано је било време планских и непланских застоја, а време резерве смањено (за 1,8 одсто), што је и поред повећаног ангажовања (за 1,5 одсто) утицало на незнатно смањење погонске спремности (за 0,3 одсто).

Параметри	Остварење у 2012 (%)	У односу на 2011.
Коефицијент планских застоја	16,7	Виши за 0,4 одсто
Коефицијент производње	82,9	Виши за 2,8 одсто
Коефицијент искоришћења капацитета	39,4	Више за 2,6 одсто

Одржавање и ремонти електрана

Програм одржавања електрана у 2012. години обухватао је планско-превентивно и корективно-интервентно одржавање (текуће одржавање) и ремонте (инвестиционо одржавање).

Текућим одржавањем електрана требало је обезбедити високу расположивост постројења. Због тога се континуирано пратило стање постројења редовним превентивним прегледима и применом разних метода техничке дијагностике. Одговарајућим превентивним деловањем и интервентним одржавањем постројења, благовременом набавком резервних делова и материјала, ангажовањем запослених, као и специјализованих предузећа и институција, отклањани су проблеми у раду постројења. Свим овим активностима очуван је ниво погонске спремности и стабилности у раду.

Због старости појединих постројења и преосталог радног века, потрошено је нешто више средстава за текуће одржавање.

Реализација Програма ремонта почела је у марту 2012. године, по престанку ванредне ситуације. Термини ремонта термоелектрана били су усклађени са програмом ремонта рударских капацитета, а термини ремонта хидроелектрана са хидрологијом и потребама електроенергетског система ЕПС-а. Оваквом организацијом ремонта била је омогућена производња електричне енергије којом се електроенергетски биланс одржавао у равнотежу.

Капитални ременти

ХЕ „Ђердап 1“

А4

Комплетна ревитализација отпочела је 1. јула 2011. године, и планирано је да радови трају 12 месеци. Због кашњења испоруке дела турбинске опреме из Русије, трајање радова продужено је до краја маја 2013. године.

ХЕ „Ђердап 2“

А5

Обрађени су контактни прстенови и обављена је дијагностика и учвршћење глава намотаја статора генератора, замењен је побудни трафо, замењене су пумпе СХС, извршен је ремонт система вентилације капсуле. Замењене су изолационе цеви за хлађење полова ротора и урађен је хидротест. Завршена је ревизија ППЗ система и инсталације за мерење хидрауличких величина. Извршено је испитивање лопатица, чишћење и преглед главчине РК, реконструкција преливног цевовода и пречишћавање уља СП, ревизија развода 0,4 kV агрегата узводно и низводно, ревизија подразвода ЈСС, АКЗ у тракту и хидроакумулатора, пречишћавање уља из система регулације. Обављен је хидротест хидроакумулатора, обрада оштећених бетонских површина у проточном тракту, АКЗ секција решетки БПЗ-а.

ХЕ „Ђердап 2“

А6

У току ремонта извршена је реконструкција опреме система побуде и секундарне опреме развода 6,3 kV блока трансформатора, као и ревизија главне опреме агрегата - генератора, лежајева, надрагратног поклопца, решетки брзог предтурбинског затварача, турбинског вратила, радног кола турбине, лопатица радног кола турбине, усмерног апарата, заптиваче турбине, система регулације и постројења за припрему уља под притиском, система подмазивања, система за хлађење ротора и статора генератора, уљне и водне главе, система техничке воде, развода 0,4 kV агрегата узводно и низводно.

ХЕ „Бајина Башта“
А3
Комплетна ревитализација агрегата отпочела је 7. новембра 2011, а завршена је 7. септембра 2012. године. Замењена је главна опрема и део помоћних постројења на агрегату (ново радно коло турбине, нови статор генератора, побудни систем, улазни затварач, разводно постројење). Због проблема са испоруком новог трансформатора, уграђен је резервни блок трансформатор (са агрегата А1). Након пријемних испитивања и пробног рада у трајању од месец дана, агрегат је ушао у редовну експлоатацију.

ХЕ „Бајина Башта“
А4
Ревитализација агрегата отпочела је 11. октобра 2012, са планираним трајањем од 12 месеци. Сви крупни делови: вратило, турбински поклопац, лопатице турбине, главчина и руке ротора и серво-мотори спроводног апарата одвезени су у фабрике у Немачкој и Аустрији, где се већ ради на репарацији и ревитализацији. После демонтаже комплетног агрегата констатована је његова нагнутост, па се приступило његовој санацији. Извршена је и комплетна АКЗ спирале и намонтирано је кућиште статора генератора.

ТЕ „Никола Тесла А“
А5
Блок је био у капиталном ремонту од 31. маја 2012. до 14. октобра 2012. године. Извршена је санација ЦС котла - прегрејачких површина (П2, П3, П5); међупрегрејача МП2, економајзера ЕКО 1 и ЕКО 2. Уграђено је шест нових млинова, већег капацитета и боље мељаве угља са смањењем продуката NOx, нови модули турбине ВП и СП, унапређен је управљачки систем блока и модификован је турбински регулатор, а напојне пумпе су модернизоване.
У периоду после ремонта радило се на оптимизацији процеса сагоревања и подешавању нових млинова, као и рада блока у целини, тако да је блок почео да ради са снагом већом од номиналне (340 MW).

ТЕ „Никола Тесла Б“
Б1
Капитални ремонт блока Б1 отпочео је 10. априла, а завршен 17. октобра 2012. године. У току ремонта уграђен је нови дигитални систем управљања и сигнализације (ДЦС), реконструкција електрофилтера, радови на ЦСК - прегрејачима 1, 2 и 4; МП2 и МП3; уградња додатног ЕКО 1а, као и замена лопатица од 6. до 15. ступња ТСП (фабрички ремонт) и замена лопатица обе ТНП (ремонт у електрани). На ТНП извршен је преглед лежаја и замењен унутрашњи модул. Потпала котла обављена је 7. октобра, након усаглашавања услова у новом софтверу „Siemens“, као и због испирања котловског система и турбинског кондензатора. По остварењу потребне чистоће и параметара паре обављено је покретање турбине и подешавање регулације, а потом и више синхронизација генератора и развезивања са мреже, а извршена су и потребна електрична испитивања. Блок је у погону са номиналним оптерећењем, а повремено и са већим од номиналног (640 MW).

ТЕ „Костолац Б“
Б2
Друга фаза ревитализације блока Б2 отпочела је 1. априла, а завршена је 10. децембра 2012. године. Ревидованим термин-планом продужено је трајања ремонта. Извршена је замена дела испаривача, модернизација прегрејача паре П1, модернизација убризгавања у прегрејач паре П2, замена међупрегрејача паре МП2, замена дела ЕКО-а, замена решетке за догоревање и одшљакивача, замена глава рециркулационих канала и уградња озида, ремонт вентилатора димног гаса, свежег ваздуха и хладног димног гаса, делимична замена канала димног гаса и компензатора, испорука и замена паровода међупрегрејаче паре РБ, реконструкција електрофилтера, уградња новог електрофилтера, модернизација развода опште групе ОБЛ и ОБМ и ремонт блок-трансформатора. Завршени су и радови на цевном систему котла: хладна проба на притисак водом, хемијско испирање цевног система котла, сушење новоуграђеног озида канала рециркулације, горионика угља и углова, први и други циклус продувавања прегрејачког тракта котла. Блок је успешно пробно синхронизован 10. децембра, а од 12. децембра 2012. године почела је и редовна производња електричне енергије.

Дистрибуције

Наплата

У односу на фактурисану реализацију, наплата електричне енергије у 2012. години износила је 98,97 одсто, што је за 2,97 одсто више од планиране. Познато је да овакав ниво наплате остварују развијене земље Европске уније, па је ЕПС овим резултатом достигао један од важнијих стандарда у електроенергетици земље. Бољи степен наплате постигнут је већим залагањем дистрибутера и предузимањем свих законских мера за наплату потраживања.

Степен наплате	
Привредно друштво	%
„Електродистрибуција Београд“	100,74
„Електровојводина“	99,42
„Електросрбија“	99,24
„Југоисток“	96,76
ЕД „Центар“	95,12

И поред тога, укупан дуг купаца за утрошену електричну енергију имао је тренд раста, будући да је наплата електричне енергије била мања од фактурисане. То је резултат економске ситуације и неликвидности великих купаца електричне енергије.

ДУГОВАЊА

95 милијарди динара износио је дуг за утрошену електричну енергију на крају 2012. године

Смањење губитака

Заустављен је тренд раста губитака електричне енергије у дистрибутивном делу електроенергетског система у односу на претходних пет година. Тиме је постигнута уштеда од око три милиона евра на годишњем нивоу, за колико је и увећан приход ЕПС-а.

Смањење нивоа губитака остварено је радом електромонтера који су били ангажовани и на другим пословима. Резултати би били још бољи да је било могућности за додатним ангажовањем електромонтера само на тим пословима.

Губици настају као последица неовлашћеног коришћења електричне енергије, техничких губитака енергије у дистрибутивном систему, због неочитане потрошње и застарелости бројила.

Привредна друштва ЕПС-а за дистрибуцију и даље немају одговарајућу подршку надлежних државних органа када је реч о санкционисању неовлашћеног коришћења електричне енергије и искључењу са мреже великих дужника. То представља највећи ограничавајући фактор у постизању боље ефикасности и смањењу нетехничких губитака, првенствено крађе електричне енергије.

У 2012. години откривена су 12.552 случаја неовлашћеног коришћења електричне енергије у обављених 526.576 контрола.

Сва привредна друштва за дистрибуцију електричне енергије спроводе као редовне активности – интензивну контролу купаца ради откривања неправилности у мерењу и регистравању потрошње електричне енергије и разних видова злоупотреба, као и замену бројила ради побољшања укупног стања мерне инфраструктуре и одржавања циклуса баждарења.

Бољим резултатима дистрибуција допринело је измештање мерних места на границу поседа

или јавну површину, као и боља организација у читавању утрошене електричне енергије, како би се смањило број купаца код којих није извршено читавање.

Замењено је више од 190.000 бројила и измештено око 9.000 мерних места.

Предузете активности на смањењу нетехничких губитака и интензивнија инвестициона активност, која за циљ има смањење техничких губитака, требало би да доведе жељени резултат на прихватљив ниво.

Реализација пројекта модернизације мерне инфраструктуре којом се стварају претпоставке „smart grid“ концепта, настављена је и током 2012. године, а реализацијом овог пројекта додатно ће се смањити губици електричне енергије.

Сигурност напајања купаца

Планови одржавања реализовани су на нивоу очекиваног у свим привредним друштвима за дистрибуцију електричне енергије. Најбољи резултати постигнути су у „Електровојводици“.

Број прекида и просечно време трајања прекида било је на приближно истом нивоу као у 2011, а број купаца без напајања је смањен.

Одржавање електроенергетских објеката у дистрибутивном сектору ЕПС-а обављено је квалитетно. Побољшан је квалитет испоручене електричне енергије, а брига о купцима повећана.

Укупна дужина дистрибутивних водова повећана је за 2,3 одсто у односу на претходну годину.

Укупан број ДТС повећао се 2,2 одсто, а њихова инсталирана снага за 6,3 одсто у односу на претходну годину.

ГУБИЦИ

14,14 одсто износили су губици у дистрибутивном делу електроенергетског система, што је за **0,24** одсто побољшање у односу на 2011. годину

са садашњим нивоом губитака ЕПС годишње губи око **100** милиона евра

ОДРЖАВАЊЕ

за **25,7** одсто од плана већа су одржавања на ниском напону

ТРАНСФОРМАТОРСКЕ СТАНИЦЕ

34.010 - укупан број дистрибутивних трансформаторских станица

26.545,8 MVA снага свих ДТС

ДУЖИНА ДИСТРИБУТИВНИХ ВОДОВА (km)

127.830

подземни

22.998,6

надземни

Унапређење односа са купцима

ЕПС континуирано ради на унапређењу односа са купцима. Непосредна комуникација са купцима остварује се пре свега у привредним друштвима за дистрибуцију, а затим и посредством Дирекције за дистрибуцију – Сектора за трговину и односе са тарифним купцима.

И у 2012. години купци су имали највише примедби на обрачун за утрошену електричну енергију. Сектору за трговину и односе са тарифним купцима обратило се 87 купаца из категорије „широка потрошња – домаћинство“ и 22 вирманска купца. Велики број приговора и молби долазио је од купаца у стању изузетне социјалне потребе. Са посебном пажњом успостављена је сарадња са Министарством рада, запошљавања и социјалне политике, као и са Министарством енергетике, развоја и заштите животне средине, како би ови купци били заштићени на најбољи могући начин.

Унапређење односа са купцима огледа се и кроз давање попушта оним купцима који редовно измирују своје обавезе за утрошену електричну енергију, који су у стању изузетне социјалне потребе, као и купцима који рационално троше електричну енергију.

Мале хидроелектране и повлашћени произвођачи

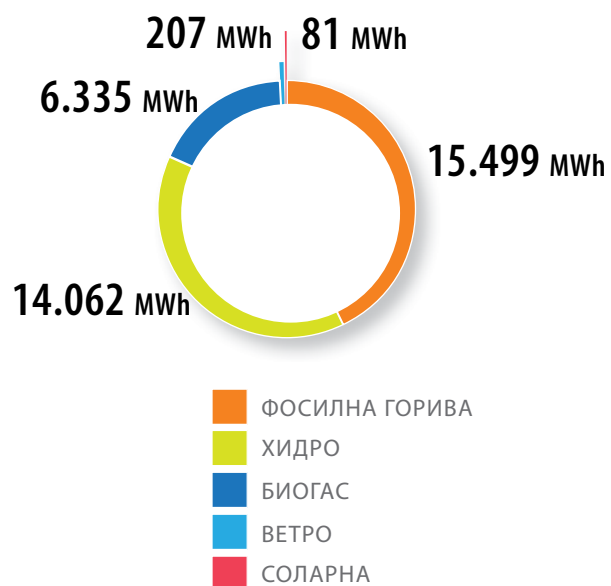
Тринаест малих хидроелектрана, укупне инсталисане снаге 19,8 МВА, у власништву је „Електропривреде Србије“. Оне су у функцији и повезане су на дистрибутивне подсистеме, и то у ПД „Електросрбија“ шест, а у ПД „Југоисток“ седам малих хидроелектрана.

Смањена производња малих ХЕ последица је лоше хидролошке ситуације у 2012. години.

Две од 13 малих хидроелектрана, „Моравица“ и „Под градом“, нису оствариле никакву производњу у 2012. години.

МАЛЕ ХИДРОЕЛЕКТАНЕ

35.669 МWh електричне енергије произвеле су мале хидроелектране ЕПС-а, што је за **2,94** одсто више него претходне године, и **25** одсто мање од планиране производње

Захваљујући стимулативним ценама за откуп електричне енергије из обновљивих извора, у 2011. и 2012. години је на дистрибутивни електроенергетски систем ЕПС-а прикључено 37 малих приватних повлашћених произвођача, који су у 2012. години испоручили 36.184 МWh електричне енергије.

Сарадња са регулаторном Агенцијом за енергетику

Током 2012. године настављена је интензивна сарадња са АЕРС, као што је била и ранијих година.

У овој години настављено је заједничко праћење примене Методологије за одређивање трошкова за прикључење, кроз заједничке састанке са представницима привредних друштава за дистрибуцију електричне енергије. Одређене измене у Методологији извршене су ради њене прецизније и јасније примене у пракси, а најважнија измена јесте смањење коефицијента

учешћа купца у делу трошкова система (са 0,8 на 0,3), што је довело до смањења укупних трошкова за прикључење.

Сарадња са АЕРС остварена је и у поступку доношења правилника и методологија који се непосредно односе на дистрибутивну делатност (Правила о промени снабдевача, Методологија за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије). Сарадња са ресорним министарством остварена је и у изради Уредбе за испоруку електричне енергије.

Развој и стратешко планирање у дистрибуцији

Основни правци развоја и стратешког планирања дистрибутивног сектора у 2012. години били су усмерени ка стварању предуслова за бржи и одржив развој дистрибутивног сектора у наредном, средњорочном (десетогодишњем) периоду.

Развој, планирање и инвестиционе активности у дистрибутивном систему приоритетно су биле усмерене на повећање сигурности и поузданости објеката електроенергетског система. Реконструкцијом постојећих и изградњом нових капацитета смањиле се број и време трајања кварова, побољшати напонске прилике код купаца, смањити технички и нетехнички губици, као и трошкови одржавања.

Стратешки циљеви ЕПС-а у дистрибутивној делатности јесу увођење напредних мрежа, аутоматизација средњенапонске мреже, „smart grid-а“, обнављање и модернизација мерне опреме за управљање и контролу потрошње увођењем напредне „smart metering“ мерне инфраструктуре. Ту су и послови припреме реализације пројекта преузимања мерних

уређаја, мерно-разводних ормана и кућних прикључака код постојећих купаца, затим послови развоја информационих система и телекомуникационе мреже и унапређење заштите животне средине увођењем енергетски ефикасније опреме са смањеном сопственом потрошњом и губицима.

Један од важнијих сегмената будућег развоја дистрибутивног система је и прилагођавање дистрибутивних објеката раду у условима значајније интеграције дистрибуиране производње.

У остварењу стратешких опредељења и стратешких циљева, ЈП ЕПС уско сарађује са научноистраживачким институцијама, мултинационалним компанијама и произвођачима опреме и уређаја. Та сарадња резултирала је у 2012. години израдом више студија које треба да дају одговоре на изазове који нас очекују. Стручни савет ЕПС-а усвојио је две студије, осам студија је предато на усвајање, а три су биле у фази израде.

Стратешки пројекти

Три дистрибутивна пројекта проглашена су за стратешке и предвиђено је да се њиховом реализацијом координира са нивоа ЕПС-а. Имплементација ових пројеката одвијаће се у дужем временском периоду и у више организационих целина (ПД ЕД). За њихову реализацију потребна су знатна финансијска средства. У 2012. години радило се на припреми и изради документације за пројекте:

- Пројекат даљинског читавања и управљања потрошњом (ДОУП)

Прва фаза:

Пројекат ЕПС Метеринг, кредит ЕИБ-а и ЕБРД-а

Друга фаза:

Пројекат планског преузимања мерне опреме, МРО и прикључака код постојећих купаца и стварање услова за управљање и контролу потрошње напредном мерном инфраструктуром (АМІ) са системом за управљање даљински читаним подацима (МДМ);

- Реконструкција, ревитализација, проширење, модернизација и аутоматизација ТС 110/х kV преузетих од ЈП „Електро mreжа Србије“,
- Аутоматизација средњенапонске мреже увођењем даљинског управљања електроенергетским објектима и савремених концепција (smart grid) у области аутоматизације електроенергетских објеката.

Завршена је трећа фаза пројекта Светске банке за електроенергетске објекте:

ТС 110/х „Инђија 2“, ТС 110/х „Илићево“, ТС 110/х „Нересница“ и ТС 110/х „Рибница“.

Стратешки изазови

Обавезе које проистичу из директива ЕУ и Закона о енергетици РС представљају изазове за ЕПС, посебно кад је реч о дистрибутивној делатности.

У 2012. години предузете су одређене активности и започете су реформе:

- Отварање и либерализација тржишта електричне енергије,
- Реструктурисање и реорганизација система,
- Прилагођење дистрибутивних електроенергетских објеката раду у условима значајније интеграције дистрибуиране производње,
- Енергетска ефикасност,
- Увођење напредних мрежа и смарт система, аутоматизација средњенапонске мреже (SG), реконструкција и модернизација мерне инфраструктуре (SM).

Реализација Плана инвестиција у дистрибуцији

Планом инвестиција ЈП ЕПС за 2012. годину у дистрибутивном сектору, инвестиционе активности приоритетно су биле усмерене на повећање поузданости и сигурности снабдевања потрошача, даљи развој дистрибутивне мреже, обнављање и модернизацију мерне опреме за управљање и контролу потрошње, као и на послове припреме реализације пројекта преузимања мерних уређаја, мерно-разводних ормана и кућних прикључака код постојећих купаца, затим на послове развоја информационих система и телекомуникационе мреже, као и унапређење заштите животне средине.

Значајан део активности у реализацији Плана инвестиција био је посвећен припреми техничке документације и прибављању дозвола и пратеће документације за изградњу нових и реконструкцији постојећих електроенергетских објеката, као и на самој реализацији ових послова.

Наведеним инвестицијама обезбеђено је одржање квалитета снабдевања потрошача, напонских прилика и погонске спремности дистрибутивног система.

Постојећа улагања су на нивоу садашњих финансијских могућности ЕПС групе и значајно су испод вредности амортизације основних средстава. Сходно томе она обезбеђују одржавање постојећих перформанси система, али не омогућавају и нужна побољшања, као и развој и обавезе које проистичу из примене нове регулативе и услова пословања везаних за обавезе према међудржавним споразумима.

ИНВЕСТИЦИЈЕ У ДИСТРИБУЦИЈИ

више од **6,9** милијарди динара уложила су ЕД ПД за реализацију плана инвестиција, и од тога:

1,1 милијарда динара за 110 kV мрежу

360 милиона динара за 35 kV мрежу

3,7 милијарди динара за реконструкцију постојећих и изградњу нових објеката на 20 (10) kV нивоу

1,74 милијарде динара за замену бројила, модернизацију система и ИТК технологије, ревитализацију малих хидроелектрана (обновљиви извори)

Стратегија и инвестиције

Наставак започетих инвестиционих пројеката из претходног периода, као и значајне активности у вези са припремом неопходне документације и изналагањем могућности да се кроз стратешка партнерства створе услови за почетак изградње нових производних капацитета са страним партнерима јесу основне стратешке и инвестиционе активности у производњи у ЈП ЕПС током 2012. године.

Развој и стратешко планирање

Најважнији пројекти, студије и активности у вези са научно-истраживачким радом и израдом инвестиционо-техничке документације у ЈП ЕПС 2012. године:

- Инвестиционо-техничка документација за изградњу индустријског колосека од ТЕ „Костолац Б“ до постојеће железничке мреже,
- Просторни план подручја посебне намене Костолачког угљеног басена,
- Претходна студија о потреби и техно-економској оправданости косагоревања обновљивих горива са угљем у термоелектранама ЕПС-а,
- Претходна студија оправданости са генералним пројектом изградње капацитета за речни транспорт кречњака, опреме и одвоз пепела и гипса на релацији каменолом Јеленска стена код Голупца – ТЕ „Костолац Б“,
- Претходна студија оправданости са генералним пројектом за (енергетско) коришћење свих отпадних материјала који настају у процесу прераде угља, угља ниске топлотне моћи, биомасе и сагоривог индустријског отпада у ПД РБ „Колубара“,
- Претходна Студија оправданости са генералним пројектом термоенергетског постројења за сагоревање колубарског лигнита ниске топлотне моћи у котлу са циркулационим флуидизованим слојем,
- Анализа и оптимизација рада ТЕ-ТО „Нови Сад“ у грејној сезони 2010/11. са развојем система за „онлајн“ праћења рада постројења,

ИНВЕСТИЦИЈЕ

32,2 милијарде динара инвестирао је ЈП ЕПС је у 2012. години, и од тога:

19,1 сопствених средстава

10,5 кредита

1,4 средства потрошача

1,2 из донација

- Узорковање и анализа отпадних материјала који настају у процесу прераде угља, угља ниске топлотне моћи, биомасе и сагоривог индустријског отпада у ПД РБ „Колубара“,
- Израда тендерске документације за набавку основне опреме БТО система за Поље „Ц“, у склопу Пројекта унапређења животне средине у колубарском угљеном басену,
- Идејни пројекат са студијом оправданости престанка рада ПК „Кленовник“,
- Припрема подлога за израду Правилника којим се прописује обим и садржај техничке и остале документације предвиђене Законом о рударству,
- Студија карактеризације угља из лежишта Б, Ц и Е за потребе утврђивања оптималних услова експлоатације, припреме, прераде и оплемењивања,
- Главни архитектонско-грађевински пројекат реконструкције са доградњом ХЕ „Зворник“,
- Студија оправданости са Идејним пројектом реконструкције производних агрегата и припадајуће опреме ХЕ „Потпећ“,

- Претходна студија оправданости са Генералним пројектом изградње додатног агрегата у ХЕ „Потпећ“,
- Анализа оправданости изградње РХЕ „Бистрица“,
- Генерални пројекти и претходне студије оправданости за осам малих ХЕ на водопривредним акумулацијама,
- Генерални пројекти и претходне студије оправданости реконструкције 15 малих ХЕ које су у власништву ЈП ЕПС,
- Испитивања потенцијала ветра у Костолцу.

Заједничка улагања са иностраним партнерима

„Електропривреда Србије“ наставила је и у 2012. години подстицање страних улагања за реализацију капиталних пројеката, укључујући и директне стране инвестиције за оснивање привредних друштава, што је њена основна стратешко-инвестициона политика.

Настављене су активности за успостављање различитих облика пословне сарадње са иностраним партнерима у пројектима:

- Избор и привлачење стратешких партнера за изградњу термокапацитета на бази угља из колубарских копова (ТЕ „Колубара Б“ са два блока по 375 MW и ТЕ „Никола Тесла Б3“ снаге 740 MW),
- Избор и привлачење стратешког партнера за реконструкцију или изградњу новог гасно-парног постројења у ТЕ-ТО „Нови Сад“,
- Реализација инвестиционих пројеката у сарадњи са италијанским предузећем „Seci Energia“,
- Реализација инвестиционих пројеката са немачком компанијом RWE AG.

На основу Прелиминарног споразума о сарадњи између ЈП ЕПС и италијанске компаније „Edison“ као потенцијалног стратешког партнера за изградњу ТЕ „Колубара Б“, започета је Фаза изводљивости овог Пројекта. У оквиру правних питања, пројектни тимови преговарали су и усагласили основне принципе статусних и комерцијалних уговора. У оквиру техничких питања, усаглашено је техничко решење новог постројења. Основна активност Фазе изводљивости је израда техничког „due diligence-a“ на пословима инжењеринга и сертификације постојеће опреме на локацији Колубара Б.

Протокол о сарадњи између ЈП ЕПС, Конзорцијума кинеских компанија СЕЕ и кинеске компаније SEC (потписан 2011) обухвата финансирање, пројектовање, изградњу, пуштање у рад, управљање и одржавање термоелектране, уз повезани пројекат за производњу угља који укључује и инвестициона улагања у ПК „Радљево“.

Током 2012. године потписан је Уговор за израду Студије оправданости са Идејним пројектом изградње блока 3 снаге до 800 MW на локацији ТЕ „Никола Тесла Б“, са „Northeast Electric Power Design Institute of China“ као извођачем и подизвођачем „Vattenfall Europe Power Consult“.

Као наставак активности на реализацији пројекта реконструкције постојећег и/или изградње новог гасно-парног постројења на локацији ТЕ-ТО „Нови Сад“, током 2012. спроведен је поступак преговарања техничког дела понуде коју је поднео конзорцијум три фирме из Русије, Словачке и Грчке. Понуда је поднета ПД „Енергија Нови Сад“, заједничком привредном друштву ЈП ЕПС и Града Новог Сада.

Међудржавним споразумима потписаним између Владе Републике Србије и Италије предвиђено је да ЈП ЕПС и италијанска компанија „Seci“ приступе заједничком развоју

хидроенергетских пројеката на реци Ибар, ХЕ „Купиново“ на Сави и хидроелектранама на средњем току Дрине, између ХЕ „Бајина Башта“ и ХЕ „Зворник“ (у тим пројектима ЈП ЕПС сарађује са „Електропривредом Републике Српске“). У вези са искоришћавањем хидропотенцијала Ибра, у току 2012. године спроведене су активности на изради Студије оправданости са идејним пројектима хидроелектрана на Ибру, на делу тока од Рашке до Краљева. Завршена су и комплетирана теренска истраживања за израду идејних пројеката, а завршена је и радна верзија системског дела идејних пројеката (усвајање основних техничких параметара свих 10 хидроелектрана у каскади), као и почетак израде идејних пројеката за ХЕ „Добре Стране“ и ХЕ „Бела Глава“.

Меморандумом о сарадњи ЈП ЕПС и RWE који је потписан у новембру 2009. године, предвиђена је сарадња на развоју пројеката изградње реверзибилне ХЕ „Ђердап 3“, ХЕ на Великој Морави и ХЕ у горњем току Дрине (у сарадњи са „Електропривредом Републике Српске“). У оквиру наставка пројектантских активности за хидроелектране на Великој Морави, покренуте су активности на ревидирању урађене документације (претходна студија оправданости са генералним пројектом) од стране Републичке ревизионе комисије и прикупљању документације за израду идејних пројеката од надлежних државних институција. Такође, покренуте су активности на изради одговарајућих топографских подлога, као и процедура избора извођача Студије оправданости са идејним пројектом.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Преглед укупно планираних и реализованих средстава за активности на заштити животне средине груписаних по привредним друштвима, за ниво ЕПС-а и по врсти послова (научно-истраживачки рад НИР, инвестиционо – техничка документација ИТД, одржавање и инвестиције)

Привредно друштво / ЕПС	Планирана средства		Реализована средства	
	(x10 ³ дин)			
	Инвестиције и одржавање			
РБ „Колубара“		123.678		51.252
„ТЕ-КО Костолац“		394.900		93.808
Укупно површински копови		518.578		145.060
ТЕ „Никола Тесла“		3.311.708		2.618.028,48
„ТЕ-КО Костолац“		11.026.300		1.059.499,1
„Панонске ТЕ-ТО“		127.350		53.005,96
Укупно термоелектране		14.465.358		3.730.533,53
ХЕ „Ђердап“		374.300		272.003
„Дринско-Лимске ХЕ“		90.650		36.588
Укупно хидроелектране		464.950		308.591
„Електровојводина“		32.978		19.113
„Електродистрибуција Београд“		67.930		87.881
„Електросрбија“		20.000		1.805,58
„ЕД Центар“		6.000		3.425
„Југоисток“		16.000		1.353,90
Укупно електродистрибуције		142.908		113.578,48
Дирекција ЕПС (НИР)		393.010		36.156,35
Дирекција ЕПС (ИТД)		354.630		25.480,29
Укупно Дирекција ЕПС		747.640		61.636,64
Укупно ЈП ЕПС		3.640.914		1.380.670,64
Донације, кредити и еколошка такса	Кредит	11.804.504		2.329.299
	Донације	830.716		649.430
Укупно - ЈП ЕПС са средствима из донација, кредита и еколошке таксе		16.276.134		4.359.399,64

Информационо-комуникационе технологије

Приоритетна активност у реализацији напредних информатичких сервиса у оквиру ИКТ инфраструктуре ЈП „Електропривреда Србије“ 2012. године била је безбедност постојеће ИКТ инфраструктуре.

У складу са тиме, у ЕПС-у је реализована миграција приватног домена eps.local на нову платформу. Активни директоријум унапређен је на „Microsoft Windows Server 2008R2“ платформу и проширене су одговарајуће функционалности. Мрежна и комуникациона инфраструктура на постојећим сајтовима значајно је унапређена за ове потребе, проширењем и миграцијом постојећих локалних мрежа. Осим овога, завршена је и прва најкрупнија фаза консолидације серверске инфраструктуре и унапређења централизованог управљања и мониторинга ИТ инфраструктуре.

Централизовано управљање и мониторинг ИТ инфраструктуре подразумева аутоматизован „deployment“ оперативних система и софтверских пакета, управљање виртуелним машинама инсталираним у процесу консолидације серверске инфраструктуре, као и централизован „backup“ података. Све ово обезбеђено је коришћењем „Microsoft System Center“ фамилије производа.

Додатни напредак направљен је и у области ИТ инфраструктуре за потребе пословне продуктивности. „Share Point Portal“ окружење већ неколико година представља стандардну колаборациону платформу у ЈП ЕПС, на којој је већ реализовано неколико веома успешних информатичких пројеката. На наведеној платформи започета је реализација интерног корпоративног портала „Електропривреде Србије“ и привредних друштава у њеном саставу.

Део ИТ инфраструктуре за потребе пословне продуктивности представља и платформа за обједињене комуникације, као и платформа за управљање и размену електронске поште, управљање календаром и пословним контактима. Стратешки интерес „Електропривреде Србије“ јесте коришћење јединствене платформе за ове потребе, у сврху обезбеђења обједињених комуникација у целом предузећу. Као део реализације овог стратешког циља у ЕПС-у је инсталирано комплетно окружење базирано на „Microsoft Lync 2010“ платформи, које треба да демонстрира могућности најновије „Мајкрософтове“ технологије. Планирана је миграција постојеће инфраструктуре обједињених комуникација на најављене нове верзије „Microsoft Lync 2013“ и „Microsoft Exchange 2013“.

Реализација јединствене комуникационе мреже јесте пројекат од изузетног значаја за цео систем „Електропривреде Србије“. У 2012. години обезбеђена је веза свих преосталих привредних друштава у оквиру предвиђене јединствене комуникационе мреже. Осим IP телефонског саобраћаја, успешно је реализован и сервис за потребе размене пословних података, а започета је и реализација сервиса за размену управљачких сигнала.

Развој комуникационе мреже наставиће се и следеће године, кроз поступак фазне реализације осталих пројектом дефинисаних сервиса. Пројекат се реализује на основу усвојеног Идејног пројекта комуникационе мреже „Електропривреде Србије“ за потребе пословно-техничке размене података, који је израдио Електротехнички факултет Универзитета у Београду.

Имплементација најновијих „Мајкрософтових“ технологија и сервиса настављена је

појединачно и у свим привредним друштвима у саставу ЈП ЕПС. Решења из области основне ИТ инфраструктуре за безбедност и централизовано управљање инфраструктуром, као и решења из области ИТ инфраструктуре за потребе пословне продуктивности, колаборацију, размену електронске поште и коришћење обједињених комуникација усвојена су као стандард будуће јединствене комуникационе мреже „Електропривреде Србије“.

Информационе технологије

У мају 2012. године извршен је прелазак на нове верзије базе података и софтвера за пословни информациони систем на новој инфраструктури са напреднијом „Оракловом“ софтверском платформом.

Консолидована је „оракл“ база података из ранијих верзија у нову „оракл“ базу верзије „11g R2 Enterprise Edition“, превођење и унапређење апликација из ранијих верзија за извршење на „Web Logic Suite server 10.3.0.4“, као и превођење и прилагођавање свих осталих пратећих сервиса.

Преласком на ново окружење значајно је унапређен информациони систем у погледу функционалности. Створени су и технолошки предуслови за аутоматску интеграцију са осталим информационим системима, разноврсним изворима података и сервисима у укупном пословном окружењу. Савременим алатима за управљање (Oracle Enterprise Manager 11g Grid Control) олакшано је праћење система и контрола перформанси. Имплементацијом „Ораклових“ решења за системе високе поузданости (Oracle 11g Active-Data Guard) подигнут је ниво расположивости и сигурности.

У новом технолошком окружењу настављен је даљи развој унапређења функционалности система. У циљу ефикаснијег пословног извештавања за подршку управљању плаћањем, реализован је пројекат праћења обавеза према пословним партнерима за цео систем „Електропривреде Србије“.

Користећи постојећу телекомуникациону инфраструктуру оптичке телекомуникационе мреже ЈП ЕПС, успостављене су конекције ка привредним друштвима, извршена је потребна унификација шифарских система у ПД, формирана јединствена „Data Warehouse“ база података, успостављен систем за дневно освежавање података и формирање извештаја према потреби.

У циљу реализације система за пословно извештавање унапређени су и интегрисани и подсистеми финансијске оперативне евиденције и рачуноводствене евиденције.

Планирани наставак активности на тему пословне аналитике и извештавања подразумева формирање „Data Warehouse“ са већим обимом пословних података и њиховом интеграцијом на нивоу ЕПС-а.

Правни послови

Активности на рационализацији и реструктурисању „Електропривреде Србије“ у 2012. години одвијале су се у циљу обезбеђивања потребних правних, економских, организационих и кадровских услова за реализацију пословних циљева и инвестиционог развоја у условима битно измењене регулативе.

Регулатива се односила на правни положај привредних друштва, услове и начин обављања енергетских делатности и делатности производње угља, обавезу спровођења организационих промена, успостављање обављања енергетских делатности у складу са законским условима и циљевима Републике Србије у либерализацији тржишта електричне енергије, услове и начин стицања својине јавних предузећа и њихових зависних привредних друштва. Ту спадају и начин и услови за реализацију пројеката јавно-приватног партнерства, које је посебно отежано због светске економске кризе и њеног негативног ефекта на привреду Србије, лоших финансијских услова пословања ЕПС-а и услова пословања у нашој држави.

У 2012. години приоритетне активности биле су усмерене на:

- промену правне форме ЈП ЕПС и стварање услова за почетак рада и пословања ЕПС контролног друштва у форми акционарског друштва,
- повезивање контролног друштва и његових зависних привредних друштава као групе друштава,
- правно, организационо и функционално раздвајање постојећих привредних друштава за дистрибуцију електричне енергије, односно организовање у посебним статусним облицима делатности јавног снабдевања електричном енергијом и делатности дистрибуције електричне енергије, што је у складу са обавезом прописаном Законом о енергетици у погледу раздвајања вертикално интегрисаних субјеката у које спадају привредна друштва за дистрибуцију електричне енергије,
- развој започетих пројеката стратешког партнерства за реализацију пројеката изградње енергетских објеката и заједничког оснивања привредних друштва у којима ЈП ЕПС, по правилу, има мањински удео до 49 одсто учешћа у капиталу.

Корпоративизација ЕПС-а јесте један од предуслова за остваривање стратешких циљева у сектору енергетике Републике Србије и она је у складу са стратешким опредељењем Републике о корпоративизацији јавних предузећа. Сходно томе, припремљене су подлоге за започињање процеса корпоративизације на основу три кључна елемента:

- промена правне форме јавног предузећа у акционарско друштво и образовање органа акционарског друштва,
- утврђивање својинских права на имовини и уделитема у зависним привредним друштвима и посредно утврђивање капитала на основама на којима се капитал утврђује за друштва капитала,
- успостављање корпоративног управљања које обухвата усаглашавање оснивачких аката зависних привредних друштава са променама које проистичу из промене правног статуса.

Влада Републике Србије је 16. новембра 2012. године прихватила документ „Полазне основе за реорганизацију у ЈП ‘Електропривреда Србије’“.

„Полазним основама“ утврђен је основни концепт и правци реорганизације ЈП ЕПС и зависних привредних друштава, што као приоритетна активност подразумева промену правне форме.

У децембру 2012. године донет је нови Закон о јавним предузећима и прописан је рок за усаглашавање са тим законом, што је условило одлагање активности корпоративизације за наредни период.

У 2012. години започело се са сагледавањем услова и начина успостављања својине над непокретностима на којима ЈП ЕПС и његова зависна привредна друштва имају право коришћења. Законом о јавној својини измењен је концепт својинских права на непокретностима јавних предузећа и друштава капитала које је основала Република и њихових зависних друштава. Од посебног значаја је питање својине на мрежама за дистрибуцију електричне енергије, које су одређене као добро од општег интереса и као такве оне су у државној - јавној својини Републике Србије.

Решавања питања права на мрежама за дистрибуцију електричне енергије и услова и начина успоставља својине на другим непокретностима од посебног је значаја за коначно утврђивање капитала и процес корпоративизације. Закључком Владе Србије из новембра 2012. године, као један од принципа реорганизације обухваћен је и принцип по којем ће се створити услови за успостављање својине на мрежама за дистрибуцију електричне енергије. Током 2012. године одржано је више састанака са надлежним министарствима и другим државним органима ради дефинисања врсте права, врсте аката за успостављање права и поступка који се примењује у успостављању својине. Предложено је доношење посебног закона којим би се створио правни основ за успостављање својине на мрежама за дистрибуцију електричне енергије.

У јануару 2012. године извршене су измене оснивачких аката свих зависних привредних друштава ЈП ЕПС, ради усклађивања са Законом о привредним друштвима. Овим законом није суштински промењен основни концепт организовања и управљања, као ни врста и обим права и овлашћења ЈП ЕПС као матичног предузећа у односу на зависна привредна друштва. Основне измене су у прецизнијем одређивању овлашћења за заступање, стварању основа за обавезујућа упутства ЈП ЕПС као матичног предузећа у складу са могућностима предвиђеним Законом за повезаност капиталом и детаљно је утврђена надлежност органа.

Новим Законом о енергетици прописано је да оператор система, који је део вертикално или хоризонтално интегрисаног предузећа у погледу правне форме, организације и доношења одлука, мора да буде независан од осталих активности које се не односе на управљање дистрибутивним системом. С обзиром на обавезу правног раздвајања делатности дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом од осталих активности које се не односе на управљање дистрибутивним системом, као и да је Влада Србије прихватила „Полазне основе“, предузете су припремне активности за оснивање новог привредног друштва за снабдевање електричном енергијом коме би Влада поверила делатност јавног снабдевања електричном енергијом. У склопу ових активности, поред статусних питања, посебно су размотрена питања потраживања за испоручену електричну енергију, начина организовања обављања делатности снабдевања купаца са правом на јавно снабдевање и сагледавање дугих услова за обављање делатности у условима отварања тржишта електричне енергије.

У оквиру обезбеђења услова за остваривање приоритетних циљева енергетске политике Републике Србије за задовољавање енергетских потреба и укупног развоја енергетике сагласно планским документима за период до 2015. године, као приоритетне активности у 2012. години настављене су активности на реализацији инвестиционих улагања кроз

одговарајуће облике статусног повезивања ради завршетка изградње ТЕ „Колубара Б“, изградње новог блока ТЕ „Никола Тесла Б“ и реконструкције ТЕ-ТО „Нови Сад“. Настављена је и реализација Пројекта Ибарске хидроелектране и Пројекта Моравске хидроелектране, РХЕ „Бистрица“, као и сагледавање услова за реализација Меморандума о стратешком партнерству RWE из септембра 2012. године.

За све облике сарадње и заједничког улагања ЈП ЕПС и стратешких партнера у овој фази предузимане су активности на припреми студија изводљивости и оспособљавања за почетак рада привредних друштава „Моравске хидроелектране“ и „Ибарске хидроелектране“, основаних са стратешким партнерима. Иницирано је решавања правних питања везаних за улагања у изградњу електрана и за обезбеђивање потребног земљишта.

Посебна активност у складу са планским документима Републике Србије у сектору енергетике била је сагледавање услова и припрема полазних принципа за изградњу електрана коришћењем обновљивих извора енергије, као и могућих облика сарадње са јавним предузећима за водоснабдевање на принципу фазне реализације пројеката: у првој фази израђује се претходна студије оправданости са генералним пројектом и студија оправданости са идејним пројектом, а на основу резултата студија утврђују се услови и начин изградње, као и начин и облик улагања у изградњу.

Људски ресурси

Отварање тржишта електричне енергије и реструктурисање компаније јесу највећи изазови за Функцију људских ресурса „Електропривреде Србије“.

Стручно усавршавање запослених

Свесни да се искључиво континуираним, планским и сврсисходним улагањем у иновирање знања и развој запослених може повећати радна ефикасност и унапредити пословање, у свим деловима компаније настављена је реализација програма стручног усавршавања у 2012. години. Били су заступљени сви видови стручног усавршавања.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

око **9.000** запослених обухваћено је различитим видовима стручног усавршавања

125.633.714 динара инвестирано је у унапређење знања и вештина запослених, што је **46** одсто укупно планираних средстава за ове намене

Ради смањења трошкова интензивније су коришћени унутрашњи ресурси у свим деловима компаније, са оријентацијом ка интерним обукама које нису изискивале посебна финансијска средства. То су у највећем броју случајева биле редовне периодичне обуке из области безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара. Извршене су и провере запослених који подлежу познавању прописаних мера и упутстава при руковању и одржавању уређаја и постројења, као и оних који рукују опасним материјама.

Спровођене су обуке учења страних језика, овладавања вештинама рада на рачунару и њиховом унапређењу, стицање и обнављање лиценци, као и обуке из такозваних „меких“ вештина (тимски рад, комуникација и лидерске вештине). Поред обука, запослени су имали могућност дошколовања и стицања вишег степена стручне спреме, уколико је било процењено да је то у интересу предузећа и да ће допринети квалитету обављања посла.

Стручњаци „Електропривреде Србије“ имали су могућност одласка на стручне скупове не само као учесници, већ и као презентери својих научних радова. На скуповима у земљи и иностранству могли су да иновирају своја стручна знања, која ће бити искоришћена у новим пројектима компаније.

Пријем приправника

Од изузетне важности за развој конкурентске предности компаније јесте и привлачење и запошљавање младих високообразованих кадрова.

„Електропривреда Србије“ расписала је почетком 2012. године конкурс за пријем високообразованих стручњака-приправника под називом „110 најбољих“. Стигло је више од 19.000 пријава, од 2.200 кандидата. Њих 110 је у 2012. години засновало радни однос на одређено време до једне године. У „Електропривреди Србије“ је у 2012. години укупно запослено 139 приправника на одређено и неодређено време, у различитим степенима стручне спреме.

Безбедност и здравље на раду

„Електропривреда Србије“ посебну пажњу посвећује безбедности и здрављу на раду, области која поред непосредног утицаја на пословање има и далеко већи – друштвени значај. Ради стварања безбедних и здравих услова за рад, као и обезбеђивања здравствене заштите својих запослених, ЕПС је у 2012. години утрошио средства у износу већем од 666,5 милиона динара.

На основу препознатих и утврђених ризика, у систему је био примењен читав спектар превентивних мера, а највећа пажња била је усмерена на коришћење опреме за рад, средстава и опреме за личну заштиту на раду, оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад и обезбеђивање адекватних услова радне околине.

Поред обавезујућих прегледа и испитивања, посебна пажња била је посвећена редовном одржавању, које је од изузетне важности за правилан и безбедан рад са опремом. Иако је коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду у начелу последња од мера која се примењује, због природе послова и радних активности које обављају запослени, њихово коришћење је обавезно без обзира на све остале мере које су примењене. Посебна пажња усмерена је на контролу њихове употребе.

У фокусу система безбедности и здравља на раду је радно место, тј. примена мера које треба да обезбеде да рад на радном месту буде безбедан и здрав. Тај систем не може да функционише уколико активно и адекватно нису укључени и сами запослени.

БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

више од **15** милиона динара уложено је за превентивне и периодичне прегледе и испитивање опреме за рад

4,5 милиона динара уложено за испитивање услова радне околине

више од **313** милиона динара инвестирано за набавку одговарајућих средстава и опреме за личну заштиту

Због тога је оспособљавање за безбедан и здрав рад био најзначајнији аспект када је реч о запосленима. У комбинацији са информисањем и обавештавањем, овај вид оспособљавања нема за циљ само да запослене упозна са ризицима и мерама, већ и да унапреди однос самих запослених према овој области, првенствено кроз развој свести о њеном значају.

Програми по којима су запослени оспособљавани за безбедан и здрав рад често су били проширени додатним обукама и тренинзима. За реализација ових програма утрошено је око 5,5 милиона динара.

Значајан аспект бриге о запосленима било је и праћење њиховог здравственог стања.

Оно се врши кроз претходне и периодичне прегледе запослених на радним местима са повећаним ризиком, и у ту сврху издвојено је 116 милиона динара.

Посебно смо поносни на чињеницу да смо заштиту здравља обезбедили и за оне запослене који не раде на радним местима са повећаним ризиком, односно и за оне запослене за које то према прописима о безбедности и здрављу на раду нисмо обавезни. Ова заштита здравља обухватала је специјалистичке (онколошке и гинеколошке) прегледе и редовне систематске прегледе. Запослени код којих је утврђено неко обољење, на основу препорука надлежних здравствених органа, упућивани су на рехабилитацију, превенцију радне инвалидности или рекреацију.

За специјалистичке и редовне систематске прегледе – више од 63 милиона динара.

Рехабилитација и превенција радне инвалидности – више од 147 милиона динара.

Нажалост, и поред свих предузетих мера, у 2012. години било је пет смртних случајева запослених и 110 тешких повреда на раду.

Простора за унапређење ове области још има довољно. Због тога је у оквиру заједничке функције управљања људским ресурсима установљен Сектор за безбедност и здравље на раду. Намера је да се кроз јединствену пословну политику и процедуре, координацијом стручних послова на нивоу целог система, у наредном периоду у овој области оствари лидерска позиција.

Односи са синдикатима

У тешким условима пословања, какви су били 2012. године, синдикалне организације и запослени у ЕПС-у потврдили су високу свест и приврженост својој компанији. Самоиницијативно или заједно са пословодством, синдикати су организовали и спроводили хуманитарне и спортске активности, којима су исказивали своју посвећеност запосленима и бригу о њиховом здрављу.

Путем фондова солидарности који су организовани у свим друштвима ЕПС-а и посредством централног фонда солидарности финансирана су лечења и други видови здравственог збрињавања запослених и чланова њихових породица. На тај начин били су омогућени и они облици здравствене заштите који нису покривени здравственим осигурањем.

Спортске игре, које су постале традиција дружења и међусобног надметања, одржане су од квалификационих до финалних такмичења, у свим огранцима, у свим привредним друштвима, групацијама делатности и на крају у финалном надметању за победника ЕПС-а. Висок ниво физичке спремности такмичара, њихова вештина у одређеним дисциплинама и дугогодишње ривалство екипа учинили су игре атрактивним не само за учеснике него и за становнике места у којима су се одржавале.

То је пре свега резултат редовних физичких и спортских активности. Током целе године запослени су користили разне видове рекреације у спортским, здравственим и рекреативним центрима у местима пребивалишта, у реномираним бањским и туристичким местима Србије. Рекреативне активности биле су праћене корисним информацијама о начинима да се очува здравље и предупредне болести.

Све активности имале су своје утемељење у одредбама колективних уговора, који у сваком привредном друштву ЕПС-а на истоветан начин регулишу права запослених и односе између синдиката и послодавца. Уочљиви су флексибилност и прилагођавање специфичним околностима и финансијским могућностима социјалних партнера.

Пословодство ЕПС-а и синдикат продужили су важење колективних уговора за наредни период од три године. Тиме је очуван поредак једнаких права запослених у целом систему ЕПС-а, са обавезом уговорних страна да анексима уговора регулишу промене које ће се појавити у процесу трансформације „Електропривреде Србије“. Створена је основа да се избегну конфликтне ситуације у погледу права запослених и да се сва енергија усмери на кључне активности у унапређењу организације и пословних процеса, повећању конкурентности и профитабилности компаније. Постављен је правни основ да се примењују и стално усавршавају стимулативни модели награђивања према резултатима рада у односу на планиране циљеве и задатке.

Интерна ревизија и контрола пословног система

Функција интерне ревизије у „Електропривреди Србије“ успостављена је 2011. године у складу са Одлуком о основама унутрашњег организовања ЈП ЕПС.

Интерна ревизије представља пословну функцију која објективно и независно помаже компанији при испуњавању њених циљева и задатака. У складу са потребама предузећа, она процењује да ли су отклоњени или минимизирани ризици који могу резултирати лошијим пословањем.

Пословна функција процењује резултате управљања ризицима, оцењује адекватност и ефективност система интерних контрола, односно методе и поступке које је усвојило пословодство ЈП ЕПС, у циљу остваривања пословне политике и успешнијег управљања предузећем. Систем интерних контрола састоји се од политика и процедура које је донело пословодство ЈП ЕПС. Један од примарних задатака интерне ревизије јесте и да обавља консултативну и саветодавну функцију.

Интерна ревизија може се пратити кроз три основна сегмента – као финансијска ревизија, ревизија пословања и управљачка ревизија. Она је накнадни надзор, има формалну организациону структуру, а основни критеријуми према којима се руководи јесу циљеви и политике компаније у складу са стандардима интерне ревизије и законским прописима.

У поступку обављања интерне ревизије, ревизор се руководи и кодексом професионалне етике. Сам поступак одвија се према унапред договореним фазама које започињу планирањем интерне ревизије, испитивањем и прикупљањем информација, а завршавају анализом и извештавањем. Резултати се презентују у одређеној форми која подразумева објективност, сажетост и јасноћу, с нагласком на предлог решења.

У току 2012. године Интерна ревизија и контрола извршила је:

1. Контролу законитости пословања за 2011. годину у ЈП Површински копови „Косово“ Обилић у реструктурисању,
2. Контролу законитости пословања за 2011. годину у ЈП ТЕ „Косово“ Обилић у реструктурисању,
3. Контролу законитости пословања за 2011. годину у ЈП „Електрокошет“ Приштина,
4. Контролу законитости пословања за 2011. годину у Дирекцији за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије на територији Косова и Метохије,
5. Ревизију судских спорова по основу потраживања од купаца за утрошену електричну енергију у „ЕД Центар“, вођених у периоду од 01. 01. 2009. до 30. 06. 2012. године,
6. Ревизију уговорног споразума између ПД „Термоелектране-Копови Костолац“ и „Енергопројект ЕНТЕЛ-а“ из Београда, у вези са адаптацијом блока Б2 термоелектране „Костолац“ и реконструкцијом електрофилтера,
7. Ревизију поступка набавке терминалне оптичке опреме и њеног коришћења, по захтеву Антикорупцијског тима,
8. Ревизију поступка набавки зуба багера у ПД РБ „Колубара“,
9. Ревизију јавне набавке мале вредности за Пројекат „Колубара Б“.

Сачињен је Извештај о реализацији предмета упућених од стране Антикорупцијског тима Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине за период календарске 2012. године.

Функција Интерне ревизије и контроле пословног система је у више наврата поступала по захтеву Антикорупцијског тима Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине и преузимала активности по појединим предметима,

10. Започета је ревизија система јавних набавки у ПД „ТЕНТ“, за период календарске 2012. године, са посебним освртом на пословне односе, односно закључене уговоре са „Феромонт – Инжењерингом“ из Београда, такође по захтеву Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине и његовог Антикорупцијског тима.

Интегрисани системи менаџмента

Стабилност и унапређење интегрисаних система менаџмента потврђени су и током 2012. године. Сертификациона кућа упутила је ЈП ЕПС позитивне оцене и похвале у надзорној провери. Препознат је напор компаније да стандарди буду хармонизовани, процеси и процедуре усаглашени, а сви пословни потези једнообразни и препознатљиве форме, како би на најбољи начин била осликана суштина јединствене компаније.

Реализована је већина активности планираних за 2012. годину, а посебно је вредно истаћи имплементацију електронског управљања документацијом система менаџмента квалитетом. Тиме је омогућена прецизнија и бржа комуникација и реализација појединих активности, као и приступ информацијама везаним за унапређење процеса и овог система. Омогућена је и интеграција осталих система менаџмента за које се ЈП ЕПС опредељује, као и повезивање одређених модула са привредним друштвима.

Привредна друштва у саставу „Електропривреде Србије“ достигла су завидан ниво интеграције система менаџмента квалитетом, заштитом животне средине и здравља и безбедности на раду, између осталог и применом информатичке подршке и апликација које задовољавају потребе система менаџмента. У појединим друштвима сертифициован је систем менаџмента безбедношћу информација. Тиме је загарантовано безбедно управљање не само информацијама везаним за системе менаџмента, већ и осталим подацима везаним за пословање. Интеграцијом имплементираних система менаџмента постигнуто је ефикасније управљање процесима уз испуњење захтева стандарда.

Захтеви техничке регулативе Републике Србије успешно се имплементирају у великим пројектима за припрему градње енергетских субјеката. Створени су услови за системски приступ пословима инфраструктуре квалитета у оквиру ЈП ЕПС, а тиме и системски утицај на све области инфраструктуре: на захтеве акредитације, метрологију, стандардизацију и оцењивање усаглашености.

Напредак на овом пољу и опредељење за примену савремених метода и алата управљања процесима може се уочити из приложеног пресека стања интегрисаних система менаџмента у ЈП ЕПС и у привредним друштвима, посматрано у односу на прву годину сертификације па до краја 2012. године.

Интегрисани системи менаџмента					
	QMS	EMS	OHSAS	ISMS	Коментар
ЈП ЕПС	2008/TS 2011/TS	пројекат у реализацији	пројекат у реализацији		
Привредна друштва	QMS	EMS	OHSAS	ISMS	Лабораторије
ХЕ „Ђердап“	2005/SGS 2011/SGS	2008/SGS 2011/SGS	2011/SGS	пројекат у реализацији	
„Дринско-Лимске ХЕ“	2009/SGS 2012/SGS	2009/SGS 2012/SGS	2009/SGS 2012/SGS	2011/SGS	
ТЕ „Никола Тесла“	2005/SGS 2011/SGS	2008/SGS 2011/SGS	2010/SGS		У току је акредитација лабораторија: - термотехничка - вибродијагностика - имисиона испитивања према ISO17025
РБ „Колубара“	2009/BV 2012/BV	2009/BV 2012/BV	2010/BV		2007/ATS • Лабораторија за испитивање угља и отпадних вода 2011/ATS • Центар за испитивање угља и отпадних вода - огранак „Прерада“ (физичка и хемијска испитивања чврстих горива и узорка животне средине и узорковање воде) 2012/ATS • Лабораторија Тамнава (физичка и хемијска испитивања чврстих горива и воде)
„ТЕ-КО Костолац“	2006/SGS 2012/SGS	2011/SGS	2012/SGS		
„Панонске ТЕ-ТО“	2002/SGS 2011/BV	2008/TS 2011/BV	2010/SGS 2011/BV		
„Електровојводина“	1998/QS/SZS, SGS 2010/Ct	2010/Ct	2010/Ct	пројекат у реализацији	2011/ATS • Акредитовано контролно тело за бројила према SRPS ISO/IEC 17020
„Електродистрибуција Београд“	2001/QS/SZS 2011/QMS/Ct	2010/Ct	2012/Ct	2012/Ct	2012/ATS • Акредитовано контролно тело за бројила према SRPS ISO/IEC 17020
„Електросрбија“	2006/TS 2012/SGS	2007/ TS,SGS 2011/SGS	2009/TS,SGS 2012/SGS		У току је акредитација контролног тела за бројила према SRPS ISO/IEC 17020
„Југоисток“	2005/TS 2010/SGS	2010/SGS	2010/SGS		2012/ATS Акредитовано контролно тело за бројила према SRPS ISO/IEC 17020. У току је добијане овлашћења од стране Министарства финансија и привреде
„ЕД Центар“	2012/SGS	2012/SGS	2012/SGS		2012/ATS Акредитовано контролно тело за бројила према SRPS ISO/IEC 17020

Легенда:

QS	систем квалитета
QMS	систем менаџмента квалитетом, ISO 9001
EMS	систем менаџмента заштитом животне средине, ISO 14001
OHSAS	систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду, BS OHSAS 18001
IMS	интегрисани систем менаџмента
ISMS	систем менаџмента безбедношћу информација, ISO 27001

Сертификациона тела:

SGS	Societe Generale de Surveillance
TS	TUV SUD
Ct	Certop
BV	Bureau Veritas
TR	TUV Rheinland
ATS	Акредитационо тело Србије

Односи с јавношћу

Потреба за свакодневном и интензивном комуникацијом „Електропривреде Србије“ са интерном и екстерном јавношћу чини односе с јавношћу веома важним делом пословања компаније. Сва комуникација ЕПС-а према јавности у 2012. години била је у функцији истинитог и благовременог обавештавања јавности о пословању и резултатима компаније, о актуелној електроенергетској ситуацији, као и о најважнијим темама везаним за ЕПС.

„Електропривреда Србије“ је у 2012. години, по четврти пут, проглашена за једну од компанија које су имале најбољу комуникацију са медијима. То је показало истраживање „Новинар – Ваш пријатељ“ које спроводи агенција за односе с јавношћу „Прагма“. Више од 300 новинара најрелевантнијих српских медија оцењивало је квалитет односа с медијима у више категорија и проценили су да је ЕПС у 2012. заслужио то признање.

Сигурно је томе допринела комуникација ЕПС-а са медијима током фебруарске екстремне хладноће. Из ЕПС-а су свакодневно одлазиле информације битне за све купце, а медији су преносили апеле ЕПС-а за штедњу и рационалну потрошњу електричне енергије. Као и јануара 2009. године, у време „гасне кризе“, када су очи јавности биле упрте у „Електропривреду Србије“, ни током зиме 2012. године ЕПС није оставио купце, медије и најширу јавност без потребних информација, тако битних у тим тренуцима.

Посебан значај дат је упознавању интерне и екстерне јавности са променама које ће уследити у започетом процесу реструктурисања и корпоративизације компаније, као и предстојећој либерализацији тржишта електричне енергије.

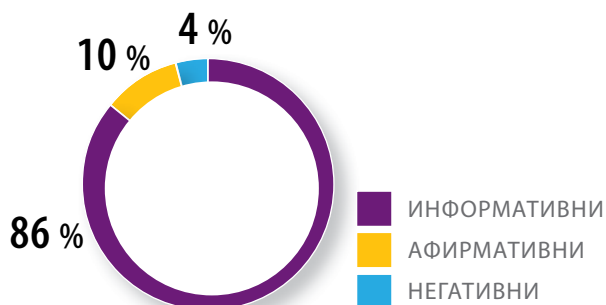
МЕДИЈИ

5.700 текстова објављено је у штампаним медијима

2.750 телевизијских прилога емитовано у трајању од око **127** сати

4.100 прилога објављено на интернет порталима

Информативни прилози били су посвећени дуговањима купаца за утрошену електричну енергију, потрошњи електричне енергије у условима зимске елементарне непогоде, апелима ЕПС-а за штедњу и цени електричне енергије. Афирмативно су окарактерисани текстови/прилози о инвестицијама у електроенергетски систем, пословним резултатима ЕПС-а, ремонтима и попустима на утрошену електричну енергију. Злоупотребе у РБ „Колубара“, које су доспеле у жижу јавности почетком 2011. године, и даље су биле тема медија која је стављала ЕПС у негативан контекст.

Компанијски лист „kWh“, са месечним тиражом од 10.000 примерака, обрађивао је све теме важне за интерно информисање. Поред интервјуа са челним људима компаније, објављивани су и разговори са представницима ресорног министарства, релевантних институција и факултета, као и са представницима домаћих и иностраних компанија са којима је ЕПС сарађивао. Многе од ових текстова, нарочито оне у којима су представљени званични ставови пословодства, преузимали су и екстерни медији. Информисањем запослених, а посредно и јавности, бавили су се и интерни часописи привредних друштава ЕПС-а.

Електронским билтеном „Е-инфо“ пласиране су кратке информације које су затим стизале на више од 700 адреса у ЕПС-у и ван њега. Током 2012. године објављено је 450 бројева билтена.

Посетиоци интернет презентације „Електропривреде Србије“ на адреси www.eps.rs могли су да добију основне информације о пословању и организацији

ЕПС-а, о плановима компаније, као и савете за штедњу електричне енергије. На сајту се свакодневно поставља дневни преглед штампе, саопштења, најновије вести, као и фото и видео материјал.

Друштвено одговоран однос према најширој заједници представља аспект пословања коме „Електропривреда Србије“, као савремена компаније, придаје све већи значај. Подршка ЕПС-а најважнијим државним институцијама из свих сфера живота (наука, образовање, здравство, култура, спорт и вера) ни у 2012. није изостала. ЕПС је помогао Олимпијском комитету Србије у учешћу на Олимпијским играма одржаним у Лондону, САНУ у установљавању награде из области физичких и сродних наука, Клиничком центру Србије, Универзитету у Београду и Комесаријату за избеглице и миграције.

Табеле

Консолидовани биланс стања ЈП ЕПС-а и зависних привредних друштава

ПОЗИЦИЈА	АОП	Стање на дан		Индекс	
		31.12.2012.	1.1.2012.		
1	2	3	4	5	4/5
АКТИВА					
000 динара					
A	СТАЛНА ИМОВИНА (002+003+004+009)	001	955.702.400	1.150.468.565	83
I	НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	002	0	0	0
II	GOODWILL	003	0	0	0
III	НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	004	2.628.341	2.561.450	103
IV	НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА (006+007+008)	005	950.608.272	1.145.542.711	83
1.	Некретнине, постројења и опрема	006	949.973.033	1.144.966.850	83
2.	Инвестиционе некретнине	007	374.790	379.070	99
3.	Биолошка средства	008	260.449	196.791	132
V	ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (010+011)	009	2.465.787	2.364.404	104
1.	Учешћа у капиталу	010	1.036.287	981.401	106
2.	Остали дугорочни финансијски пласмани	011	1.429.500	1.383.003	103
Б	ОБРТНА ИМОВИНА (013+014+015)	012	118.521.152	102.647.472	115
I	ЗАЛИХЕ	013	26.861.274	27.283.424	98
II	СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	014	0	0	0
III	КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (016+017+018+019+020)	015	91.659.878	75.364.048	122
1.	Потраживања	016	74.383.295	66.244.940	112
2.	Потраживања за више плаћен порез на добитак	017	726.343	0	0
3.	Краткорочни финансијски пласмани	018	1.899.191	2.422.660	78
4.	Готовински еквиваленти и готовина	019	13.460.762	5.922.037	227
5.	Порез на додатну вредност и активна временска разграничења	020	1.190.287	774.411	154
IV	ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	021	0	0	0
В	ПОСЛОВНА ИМОВИНА (001+012+021)	022	1.074.223.552	1.253.116.037	86
Г	ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	023	0	0	0
Д	УКУПНА АКТИВА (022+023)	024	1.074.223.552	1.253.116.037	86
Ђ	ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	025	258.937.204	186.598.910	139

ПОЗИЦИЈА	АОП	Стање на дан		Индекс	
		31.12.2012.	1.1.2012.		
1	2	3	4	5	4/5
ПАСИВА		000 динара			
A	КАПИТАЛ (102+103+104+105+106-107+108-109+110)	101	780.953.152	1.013.150.764	77
I	ОСНОВНИ КАПИТАЛ	102	359.988.038	359.982.519	100
II	НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	103	0	0	0
III	РЕЗЕРВЕ	104	0	0	0
IV	РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	105	555.670.124	781.672.944	71
V	НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	106	12.539	21.952	57
VI	НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ	107	686.477	663.833	103
VII	НЕРАСПОРЕЂЕНА ДОБИТ	108	0	0	0
VIII	ГУБИТАК	109	134.031.072	127.862.818	105
IX	ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	110	0	0	0
Б	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (112+113+116)	111	201.072.978	157.243.030	128
I	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	112	13.272.433	12.340.596	108
II	ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (114+115)	113	62.131.899	48.214.119	129
1.	Дугорочни кредити	114	58.143.363	45.541.497	128
2.	Остале дугорочне обавезе	115	3.988.536	2.672.622	149
III	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (117+118+119+120+121+122)	116	125.668.646	96.688.315	130
1.	Краткорочне финансијске обавезе	117	33.092.959	17.682.434	187
2.	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	118	0	0	0
3.	Обавезе из пословања	119	63.076.448	52.104.217	121
4.	Остале краткорочне обавезе	120	3.864.932	3.174.403	122
5.	Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода пасивна временска разграничења	121	25.634.307	21.098.756	121
6.	Обавезе по основу пореза на добитак	122	0	2.628.505	0
В	ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	123	92.197.422	82.722.243	111
Г	УКУПНА ПАСИВА (101+111+123)	124	1.074.223.552	1.253.116.037	86
Д	ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	125	258.937.204	186.598.910	139

Консолидовани биланс успеха ЈП ЕПС-а и зависних привредних друштава

ЕЛЕМЕНТИ		ОСТВАРЕЊЕ 2012	ПЛАН 2012	ОСТВАРЕЊЕ 2011	Индекс	
1	2	3	4	5	(3/4)	(3/5)
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОД	190.405.822	192.543.170	190.326.893	99	100
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	195.874.098	187.718.796	179.349.820	104	109
1.	Набавка електричне енергије	25.962.566	20.496.513	22.675.997	127	114
2.	Трошкови материјала и горива	17.722.986	15.782.538	14.153.902	112	125
3.	Одржавање	18.112.729	18.086.652	19.953.168	100	91
4.	Амортизација	44.397.781	43.193.887	42.962.224	103	103
5.	Трошкови запослених	53.018.346	52.934.090	46.981.042	100	113
6.	Осигурање	2.275.874	2.644.692	1.917.322	86	119
7.	Обавезе према држави	13.301.213	14.653.100	10.551.367	91	126
9.	Остали пословни расходи	21.082.603	19.927.324	20.154.798	106	105
I-II	Резултат из пословних односа	-5.468.276	4.824.374	10.977.073	-113	-50
III	ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	13.534.264	11.374.855	9.891.008	119	137
IV	РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	10.214.894	7.446.683	4.020.996	137	254
III-IV	Резултат из финансијских односа	3.319.370	3.928.172	5.870.012	85	57
V	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	13.335.739	2.971.656	53.944.483	449	25
VI	ОСТАЛИ РАСХОДИ	55.571.525	25.679.007	41.635.487	216	133
V-VI	Резултат из осталих односа	-42.235.786	-22.707.351	12.308.996	0	-343
VII	ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0	0	0	0
VIII	ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0	0	0	0
VII-VIII	Нето добитак/губитак пословања које се обуставља	0	0	0	0	0
A	УКУПАН ПРИХОД (I+III+V+VII)	217.275.825	206.889.681	254.162.384	105	85
Б	УКУПНИ РАСХОДИ (II+IV+VI+VIII)	261.660.517	220.844.486	225.006.303	118	116
A-Б	Укупан финансијски резултат	-44.384.692	-13.954.805	29.156.081	0	-152
	Порески расход периода	-659.296	0	-3.359.088	0	0
	Одложени порески расходи/приходи	33.296.674	0	571.156	0	5.830
	НЕТО УКУПАН ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	-11.747.314	-13.954.805	26.368.149	0	-45

Напомена

У „Годишњем извештају Електропривреде Србије 2012“ дати су најважнији показатељи и информације о пословању компаније у назначеној години. Текстови су настали на основу података који су достављени из свих дирекција Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, од пословодства и заједничких пословних функција компаније.

Импресум

Издаје ЈП „Електропривреда Србије“
Царице Милице 2, Београд
eps@eps.rs; www.eps.rs

За издавача Послови односа с јавношћу
Јелена Вујовић, руководилац

Сања Рославцев, обрада текста
Светлана Петровић, дизајн

Фотодокументација ЈП ЕПС

Штампа Виограф Комп, Београд
Тираж 500 примерака

Београд, 2013.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

621.31(497.11)

ГОДИШЊИ извештај ... / Електропривреда
Србије ; за издавача Јелена Вујовић. - 200?-
. - Београд (Царице Милице 2) :
Електропривреда Србије, 200?- (Београд :
Бирограф Цомп). - 30 cm

Годишње. - Варијантни наслов 2012. Годишњи
извештај Електропривреде Србије. - Има
издање на другом језику: Annual Report
(Electric Power Industry of Serbia) = ISSN
1821-1984
ISSN 1821-1976 = Годишњи извештај
(Електропривреда Србије)
COBISS.SR-ID 167990028